

SLOVENSKI NAROD.

Izkušaj vsak dan svojo, izvenredno modro in pravično.
 Izkušaj: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin,
 za uradne razglase 60 vin, za poslane in reklame 1 K. — Pri naročilu
 nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, pritičeno. — Telefon št. 99.

„Slov. Naroda“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan . . . K 84—
 polletno 42—
 3 mesečno 21—
 1 7—
 V inostranstvu:
 celoletno K 95—
 polletno 50—
 3 mesečno 26—
 1 9—
 Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vredno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Prodajništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje.
 Telefon št. 94.

Dopise sprejema se podpisane in začetno frankovane.
 Repetitor ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Zbor zaupnikov JDS.

Jutri pozdravi bela Ljubljana, od nekdanj trdnjava narodne misli, v svoji sredi zaupnike Jugoslovanske Demokratske Stranke. Kremeniti močje z vseh strani slovenske domovine se zbera, da zaslišijo funkcionarje stranke, katerim so svoječasno poverili izvrševanje političnega dela stranke v smislu našega programa, v smislu načel, ki jih večina Slovenije danes priznava za vodilna. Zbera se nadalje, da pretresa sedanj položaj in se posvetujejo kakor dobri gospodarji o nadaljnjem delu, o usodi svoje domovine v bližnji bodočnosti.

Jutranjski zbor zaupnikov JDS je naš prvi zbor v svobodni državi. Vsi se zavedamo njega posebnosti. V številnih člankih smo obravnavali celo vrsto vprašanj, ki čakajo rešitve in ki se tičejo osebnega gospodarskega interesa vsakega poedina, karavno tako, kakor vse države. Naše meje še niso urejene. V Parizu vladajo za nas. Na severni meji stoji naša vojska na braniku domovine. Doma je treba urediti — vse. Uradi, carina, izvoz, ustava in uprava, vse, kar urejuje življenje ljudstva, potrebuje naše udeležbe. Vsa ogromna vprašanja, kakor valuta, prehrana, trgovina, kmetijska produkcija in agrarna reforma, zakonodaja in gospodarstvo z javnim premoženjem, vse čaka, da se lotimo dela. Iz vsake vasi doni klic: Delajte v jedinstvu in slogi. Naši notranji in naši zunanji politični položaj nam ukazuje: V potrebnih stvarih sloga, v dvomljivih svoboda, v vseh pa bratska ljubezen!

Vrhu tega je nam, jugoslovanskim demokratom, vodilno načelo: Za moralo! Država, narod in ljudstvo so nam tri osebe, ujedinjene v eni, v naši Jugoslaviji. To je naša sveta trojica. — porok boljše bodočnosti.

Naš zbor se vrši v času, ko so se začeli na nas neupravičeni, od zlohi strankarske zavisti diktirani napadi. Svojim somišljenikom smo pojasnili, za kaj gre, kaj je na stvari in kakšen je uspeh napadov. Odbiti so, kakor bodo tudi v bodoče odbiti vsi podobni napadi. Mi pojdemo naprej po začrtani poti: V državi sami morajo se uveljaviti povsod demokratska načela, ker tako zahteva naše ljudstvo. Za strankarsko borbo nam velja načelo: Mi, jugoslovanski demokrati, nimamo pravice, postavljati strankarski interes nad državni in narodni. Zatajevanje samega sebe je težko, pa potrebno. Imamo dolžnost, delati pozitivno. Stranka je organizacija ljudstva. To se mora pokazati tudi v sestavi njenega izvršilnega odbora, ki mu organizirani pristaši poverijo svoje zadeve.

Na mnogo uspehov gledamo, mnogo več moramo pokazati prihodnjemu strankinemu zboru. Neposredni nalog je toliko, da zahtevajo napon vseh sil, vseh nas. To si hočemo v nedeljo obljubiti.

Naš zbor ni slavnost, ni šumna prireditve s parado in sijajem. Namenjen je resnemu delu, ki naj rodi uspehe. Uspehe, ki jih bo deležno ljudstvo, in ki naj nam zagotovijo mirno življenje in procvit v naši mladi, lepi in veliki Jugoslaviji.

V to nam pomoz! Bog i sreča junčka.

Prof. — уоуь:

Ruski boljševizem.

IV.

Kako se živi v boljševiški Rusiji?

Naj poskusim tukaj kolikor mogoče objektivno odgovoriti na vprašanje, kako se danes živi v državi boljševikov.

Položaj, ki ga nameravam slikati, se da razumeti le, če se spoznajo načela, ki vodijo boljševizem v njegovem dejanju in nehanju. Boljševizem uči namreč, da je moderna kultura v vseh svojih pojavih kot vera, znanost, umetnost, izobrazba, državna organizacija itd. v najboljšem slučaju samo pomotno mišljenje malomeščanskega duha, na vsak način pa produkt malenkostnih predsodkov. Naloga boljševizma torej naj bi bila, čimprej pričarati raj na zemlji. Tu pa je treba pred vsem staro kulturo do korenin izbrebiti. Od tod najvišji bojni klic, ki odmeva vedno z nova na zborovanjih: »Kultura se mora izbrebiti! Na razvalinah starega sveta naj nastane nova, organizacija, novo pokolenje, ki prepušča najrevnejšim vso oblast. V izvedbo in zavarovanje te svoje drage naloge, potrebuje boljševizem armado dobro izšolanih tehničnih uradnikov po poklicu, ki so vsesali že v zibelki z materinim mlekom duh boljševizma vase; kajti današnja inteligenca je vendar le preveč okužena s strupom moderne kulture, da bi mogla biti prepričana izvrševalec namerov, želja in ukazov boljševizma. Ne preostane torej nič drugega, kot udnjati si začasno vedo in znanje današnje inteligence pod neprestano kontrolo prepričanih boljševikov, izsiliti si njeno sodelovanje z obljubami, plačili in periodičnimi usmrtitvami, pred vsem pa imeti vedno v mislih, da v državi boljševikov ne more biti mesta za zastopnike moderne kulture. In tako se glasi drugi bojni klic boljševizma: »Dol z nosilci stare kulture.«

Vredna njihovih ciljev je tudi taktika (udejstvovana teorija) gospodov boljševikov: to je teror v veri gorečih fanatikov, združen s divjim sovraštvom vsega, kar jim ne ugaja. Gospodje boljševiki lahko trdijo o sebi: »Nimam nič demokratskega na sebi, nikakor nečemo slabega.« Mogoče hočejo res samo dobro — nepristranska svetovna sodba

pa mora ugotavljajoč dodati, da rodi boljševizem tako kakor reakcija v resnici samo zlo in je naravno kot vsaka pristranost velika krivica. Za življenje potrebuje človek neobhodno stanovanje, živež in obleko. Kako je z zagotovitvijo teh treh najpotrebnejših življenjskih pogojev? Vemo že, da so vsa stanovanjska poslopja v boljševiški državi municipalizirana (last občine). Upravo hiš poverja lokalna sovjetska vlada hišnemu komiteju, ki ga volijo sostanovaleci iz svoje srede. Na čelu komiteja stoji predsednik hišnega komiteja, ki je neplačan nastavljenec sovjetske oblasti; od nje dobiva, oh, tako številna navodila, ki jih mora pod smrtno kaznijo vpoštevati. Poverjene so mu funkcije hišnega oskrbnika, hlapca, političnega uradnika, nočnega čuvarja itd. Izterjati ima najemnino, overjavljati podpise, preskrbovati živila za vse sostanovalece in nadzirati njih razdelitev, odgovoren je za politično zanesljivost vseh sostanovalcev — skratka: dekla za vse. Dokler se je moglo misliti, da je mogoče na tem mestu omiliti marsikatero strogost in odvrti marsikatero nevarnost s pravočasnimi in primernimi koraki, so se potegovali za službo predsednika hišnega komiteja (predsedatelj domovnega komiteja) ne ravno najslabši izmed stanovalcev. Koncem oktobra 1918 pa se je dekretiralo, da pristaja aktivna in pasivna volilna pravica v članstvu hišnega komiteja samo najrevnejšemu delu prebivalstva. Tako so sedaj pač le izključno brezposelni hlapci in svojetasna služinčad gospodje v hiši, ki nadzirajo in določajo življenje stanovalcev.

Najemnina se je izza leta 1917 povisala v splošnem pet- do osemkratno; ta povisek se razlaga po eni strani iz sto in več odstotne doklade k najemninu v korist lokalnih sovjetov, po drugi strani iz izdatkov nanovo postavljenih sinekur za brezposelne boljševike v domačih hlapcih, nočnih čuvajih, vratarjih itd. Vsek teh uradnih oseb dobi mesečno poleg prostega stanovanja 400 do 600 rubljev (= 960—1440 kron). Temu se pridružijo še pogoste globe za prestopke proti neverjetno številnim, večkrat nasprotujočim si obligatoričnim določbam, ki jih ima pravico postaviti vsaka oblast ne glede na to, ali je priznana ali ne. Samo en primer višine teh kazni in energije, s katero se izterjuje. Hišni hlapci je ovalili policiji (danes milica imenovani), da je predsednik hišnega komiteja dovolil nekemu poročniku, da je prenočil v hiši neprijavljen. Milica izroči hišnemu hlapcu povelje za plačilo 3000 rubljev globe. Predsednik hišnega komiteja izjavi hlapcu, da to povelje zanj ni obvezno, ker je naslovljeno na hišnega hlapca.

Dve uri kasneje pa dobi dotični predsednik od politične preiskovalne komisije pisмено sporočilo: če se svota takoj ne položi, si komisija že poišče sredstva, da ukroti protirevolucionarne meščane. In kot jasen migljaj, kakke vrste bi bila ta »sredstva«, je bila priložena v ploskev stisnjena puška krogla. Visoka najemnina se mora točno plačevati, sicer bi se moglo prizadeti temu slabo goditi. Toda celo pri najtočnejšem plačevanju človek ni gotov, da ga danes ali jutri brez vsake odpovedi ne pahnejo iz stanovanja na cesto. Stanovanja se oddajajo ne samo prazna s posredovanjem uradnega stanovanjskega biroja, marveč imajo ti biroji tudi pravico, nastaniti v vsakem stanovanju, tudi v zasedenem, proletarce, rdeče gardiste in sploh boljševike. Najemnik stanovanja dobi potem 1—3 dni časa, da se izseli, in ima pravico odnesti s seboj manjši ali večji del svoje premične lastnine z ozirom na oskrbovalno kategorijo, kateri pripada. Eventualno dobi tudi pravico do drugega stanovanja.

Razdelitev živil se vrši na ta način, da se vsaka oseba dodeli gotovi kategoriji. Težaki in rdeči gardisti spadajo v 1. kategorijo; otroci do 10. leta, gospodinjice večjih družin brez poslov, navadni tvorniški delavci v 2. kategorijo; nameščenci sovjetske vlade, duševni delavci (učitelji), služinčad, izvoščeki, domače šivilje — spadajo v 3. kategorijo; zdravniki, ki prosto izvršujejo svojo prakso, bivši lastniki tvornic, bankirji, gospodinjice, ki držijo posle, tvorijo 4. kategorijo. Od vseh živil dobi prva kategorija po cel del zaloge, ki se ima razdeliti, druga kategorija polovični, tretja četrti in četrta osmi del. Če dobi torej težak 1 kg kruha, dobi zdravnik ¼ kg.

Seveda cvete verižništvo, — za enormne svote se marsikaj lahko dobi. Veliko denarja pa nimajo več bogataši — in tako potem molče stradajo in potpežljivo pričakujejo boljših časov.

Blago za obleko in obuvalo deli istotako hišni komitej, ali pravzaprav hišni komitej daje stanovalcem nakaznice za blago in obuvalo. Nakaznice moraš predložiti v vidranje strokovni organizaciji, v katero spadaš. Brez tega vizuma nakaznica ne velja. Vsako udruženje (profesionalni sovjuz) pa ni vredno v obeh sovjetskih oblastih, oskrbeti svojim članom obleko ali par škornjev. Te pravice strokovna organizacija profesorjev nima, pač pa jo ima udruženje brezposelnih. Tako so v državi boljševikov nekateri brez dela, drugi pa — brez perila in čevljev.

— — —

Politične vesti.

PO URADNI PREISKAVI V BELI KRAJINI.

Kakor znano je minister notranjih zadev vsled protesta ministrskega podpredsednika dr. Korošca izvršitev, že odredene prejemitve okr. glavarja Svetka iz Črnomlja v Brežice do izida posebne preiskave sistral. Ta ministrov ukrep se je izvršil v sporazumu z ministri, ki pripadajo JDS, ker se je ugovor dvignil od resne strani, ki je zanikala opravičenost prejemitve. Preiskava je končana. Na podlagi izida te preiskave je sklep, da se glavar Svetek premesti iz Črnomlja prove. den. Prvotno nameravana prejemitev v Brežice pa je po tem izidu postala nemogoča. Glavar Svetek je nastopil daljši dopust.

POLEMIKA.

»Slovenec« nadaljuje svoje napade. Zopet murgolj »zahrbtnosti«. Vedno ista lajna. To pot ponavlja abotno izmišljotjogorčenih pristašev JDS, ki se zgražajo nad dr. Žerjavom. Vedno sta cenena spekulacija na razdor v JDS, ki ga željno pričakujejo klerikalci! Konstatiramo: na poziv glede tihotapskih voditeljev JDS »Slovenec« ni dal odgovora. »Zahrbtnosti« v zadevi imenovana in Lukana dokazal. Še manj pa v Črnomljski, kjer je danes položaj za toliko izjasnen, da se je izkazalo, da so tam razmere že od 1. novembra 1918. kričale po radikalni metli. Zdej bode treba rešiti samo še vprašanje, kdo je kriv, da so se celih osem mesecev moge vse te gnjile razmere v držati. Teh osem mesecev in vse to, kar se je tačas zgodilo, vsi brezuspešni opominj, naj se vendar že kaj zgodi, težke posledice malomarnosti, vse to danes postavlja stvar v tako luč, da bode dolžnost postancev, da pozovejo na odgovor vso vlado, kaj ni že poprejša reda napravila.

NEVIHTA V ČASI VODE.

Nevihta postala manjša. Jeza klerikalcev pa večja. Danes priznavajo nastavljenje uradnikov v razrede, ki jim ne pripadajo, in skušajo upravičiti nastavljenje s potrebo. Naj bo, — toda pri bančnem uradniku, ki je — brez strankarskih ozirov, gospoda moja! — nastavljen za bančni posej čekovnega urada, seveda ne sme veljati isti vidik potrebe? Seveda ne, ker je ta uradnik Sokol in s tem izključen od nastavljanja, dočim se dr. Ježu šteje zaasluge, da — ni Sokol, ampak klerikalec. To se nagradi s skokom iz 9. v 5. razred. Najbrž, ker bi manj — ta gospod ne sprejel. — Pri vsem tem pravi »Slovenec«, da je on dostojen, mi ne; namiguje in namigne, mesto da bi jasno govoril na jasno vprašanje. In končno — ko že govorimo o ustanovitvi: Današnji »Slovenec« javlja po svojem Jugoslav. dopisnem uradu, da je dr. Brejc prišel v Beograd za to, da referira v centralni

LISTEK.

Fran Govekar:

Petindvajseti „Prodana nevesta“.

(Doživljaji).

Vojna furija je besnela ravno najkrvoločneje. Nemci so vihrali od zmage do zmage, vojna sodišča so delovala točno kot namazani stroji, na Suhem bazarju so streljali slovenske, češke in druge slovanske veleizdajalce, ljubljanski nemškutarji so zasledovali in ovajali vsak nasmehljaj in dr. Sušteršič je bil s svojimi pristaši najmočnejši hlapec avstro-ogrskih rabljev. Naša kulturna, socijalna in politična svoboda je ležala pohojena na tleh, za vsakim voglom pa so stale pripravljene vislice in nabite puške, so stala pripravljena odprta vrata ječe na stečaj. Vsi, ki so količak delovali v javnosti in uredniki političnih in nepolitičnih listov, smo bili na »črni listi«, ki je ležala na mizi policijskega ravateljstva; naša pisma, naslovljena na prijatelje in tovariše, ki so bili mobilizirani ali internirani ali konfinirani, so pasirala trojno cenzuro.

Ljubljana je životalna topa, zbe-gano, obupa polno življenje. V gledališču se je nesramno šopiril kino, a nihče se ni zgražal nad njim. Ni m

zgražanje ni bilo več sile v zastrašeni duši.

V tistih dneh — bilo je v avgustovi številki »Ljubljani. Zvona« I. 1916. — sem napisal članek o petdesetletnici Smetanove »Prodane neveste«. Zaključil sem ga z besedami:

»Za to pa se ob jubileju njene petdesetletnice spominjamo s hvaležnostjo njenega avtorja, hkratu pa vseh tistih umetnic in umetnikov, ki so nam razveseljevali srca in duše s prepevanjem »Prodane neveste«... Enkrat je bilo... Ali bo še kdaj? Naj bi bilo kmalu in zopet tako lepo kot nekdanj!«

Ali naj večno kraljuje kino, ali ni nikogar, ki vrne gledališče umetnosti? — Ozirali smo se naokoli, ali koga je brigalo pod visilicami gledališče! Topost, mrtvilo vsepovsod! — Kdo si upa izriniti mogotca Štefeta iz hrama božice Talije? In kdo si drzne stopiti celo pred dr. Sušteršiča in zahtevati: »Storite konec kulturni smrti!«

Na jesen I. 1917. pa sem se sešel v kavarni »Union« prvič z mladim, energičnim možem. Nikakor ne z umetnikom, nego podletim finančnikom, — ne s suhoparnim številkarjem, nego za vsako kulturno podjetje takoj zavzetim bančnim ravnateljem. »Ujubo ljubljansko duševno moro, obnovimo gledališče!« sem mu predlagal. — »Jaz sem bančnik, ne teatralik!« se je nasmešnil. — »Obnovimo gledališče na

široki trgovski podlagi z večjim kapitalom, ki stori konec bivši gmotni mi-zeriji ter ustvari gledališču možnost, da se razvije brez novčnih kriz končno vendar do resnično umetniške višine!«

Par tednov nato smo že imeli prvo, ustanovno sejo v zgornji sobici na levi pri »Roži«: bančni kvintet Avgust Praprotnik, hranilnični ravnatelj dr. Janko Kernik, odvetnik dr. Josip Azman, tajnik Dramatičnega društva v Ljubljani, A. Pesek in jaz.

In govorili smo, da je treba gledališče takoj vzpostaviti na višino, na kateri ga je ubila dr. Sušteršičeva barsbarska nasilnost, — da ne smemo pa-sti nazaj v nekdanje čitalniške razmere nego začeti nemudoma s dramo, opero in opereto, — da treba čim prej ustanoviti v Ljubljani konservatorij z dramatično, pevsko in glasbeno šolo, — da moramo ustanoviti iznova penzjski fond za člane našega bodočega gledališča, — da treba ustanoviti fond za pospeševanje izvirne dramske in operne literature...

»In s čim začnemo?« je vprašal Praprotnik.

»Z jzvirno dramo ter s »Prodano nevesto!« sem odgovoril.

Nato je sledilo nešteto sej v Jadranski banki, na kateri so finančniki končno sklenili, da se osnuje Gledališki konsorcij. Gospodje so premagali ogromno nalogo iz gole ljubezni za —

slovensko kulturo. Začelo se je popisovanje delnic, minilo je že par mesecev I. 1918., po časopisih smo dvignili najvišjahejšo agitacijo po vsej domovini ter jo zanesli tudi na Češko in Hrvatsko in aprila se je vršil na magistratu občni zbor.

In stopili smo pred dr. Sušteršiča ter zapečatili usodo Kina.

Hiteti je bilo treba že z angažmani. Bilj smo v Zagrebu in 16. maja v Pragi, kjer se je vršilo veličastno slavlje 50letnice »Narodnega divadla«. Takoj prvi večer smo slišali na Kr. Vinogradih Smetanovo opero »Poljub«, nato v »Narodnem divadlu« Smetanovo »Libušo« z gđc. Destinovo, Janáčkov »Jenuško« z gđc. Horvatovo (bivšo našo mezosopransko) in — seveda! — Smetanovo »Prodano nevesto« z gospodino Morfovo.

In kar smo v Ljubljani pri »Roži« sklenili v jeseni 1917., smo sklenili v Pragi maja 1918. iznova: »Novo operno sezono otvorimo s »Prodano!«

Sklep sem povedal Pepiku (našemu tenoristu g. Drvoti, ki me je spremljal po vseh križpotih za člani). In Pepik je dejal: »Vyboreň! Ah musime ob-jednati taky nové dekorace. Ja Vam obstarám vytečného odborníka, malíře Václava Skružného, který...«

»Dobro, dobro, gospod Pepik, le poskrbite! Morda bi bilo mogoče tudi videti kaj — vsaj kak načrt, skico — tega Vašega mojstra?«

Pepik je obetal vse, jaz mu nisem verjel ničesar (ker igralcem in pevcem načeloma ničesar ne verjamem) in odšla sva k Šroubku na pizenco.

Toda Pepik je mojo nevero osramotil: par dni nato sem že imel v hotelu »Pri zlati Osoi« lično in natančno naslikano skico vsega I. dej. »Prodane neveste« s signacijo V. S. Zelo mi je bila všeč, in Pepik je bil ponosen.

Tiste dni sem našel tudi »Marenko« z gđc. I. Richterjevo, »Kecala« sem angažiral brzojavno v Morav. Ostravi z g. Zatheyem, »Janka« sem imel v g. Drvoti, a »Vaška« doma v g. Kovachu. Treba pa je bilo še režiserja in kapelnika, med najvažnejšimi najvažnejših faktorja. Peljal sem se tja, sem in nato še v Benešev ter našel tam VI. Mareka, enega najuglednejših češ. modernih režiserjev, bodočega »principala komedijantov«, in poleg njega operetno divjo gđc. Vero Skalsko, našo bodočo »Esmeraldo«.

Tudi kapelnika sem dobil v Pragi, kj pa se je kasneje premislil. Na srečo je prišel v Ljubljano g. Fríd. Rukavina, bivši šef zagrebške opere, in sklenili smo. »Prodana nevesta« je bila v prvčih kompleksna, in avgusta meseca so se začele skušnje.

Toda angažiranih glasbenikov v-jakov ni bilo in ni bilo. Vlagali smo prošnje, brzojavljali, telefonirali, prosili za posredovanje naše državne po-lan-ce ter različne državne uradnike: za-

vladi o nelojalnem postopanju dr. Zerjavca. Dobro. Ali je pa dr. Brejc izpolnil tiste pogoje, ki jih zahteva VLS od dr. Zerjavca, t. j. ali je o tem svojem koraku obvestil svoje tovariše v deželni vladi?

POZIV REDAKCIJI »SLOVENCA«

Ob svojem povratku iz Beograda vidim, da mi gospodje iz redakcije »Slovenca« na prikrit način očitajo zlorabo moje uradne funkcije kot nekdanjega poverjenika za promet in me spravljajo kot političnega mandatorja JDS, kot poslanca v Narodnem predstavništvu v Beogradu, v zvezi z raznimi koruptivnimi in tihotapskimi aferami. Javno pozivljam redakcijo »Slovenca«, da govori jasno, točno in brez pridržkov in to takoj!

Dr. Pavel Pestotnik,
narodni poslanec.

PREKI SOD IN VISLICE.

Oglasilo jugoslovanske socialnodemokratske stranke dan za dnevom očita jugoslovanski demokratski stranki, da je največja prijateljica prekega sode in vislice. Pravzaprav bi se morali smejati temu. Ker pa vemo, da naše mase kaj radi verjamejo take stvari, hočemo nekoliko govoriti o tem poglavlju.

Pred meseci so udrele nemške boljše tople, ki so se predvsem rekrutirale iz brezposelnih Dunajčanov, na Slovensko Koroško ter prodirle skoro že na Stajersko. Oplenile in upustile se vse povsod, kamor so prišle. In ravno te dni se čeni ta škoda, ki je ogromna. Nevarnost je bila, da vdrto tudi na Stajersko ter prično tudi tu svoje uničevalno delo. Vsi pa dobro vemo, da imamo na Spodnjem Stajerskem še mnogo elementov, ki komaj čakajo prilike, da bi se zvezali s sovražniki našega naroda, naše države. Ti elementi so podobni žrjavici, ki nasrkivoma tili, ki se pa razvname, če pride veter. Kakšne posledice za naše narodno gospodarstvo, za našo državo bi imelo dejstvo, če bi prišle te tople na Stajersko in eventuelno tudi na Kranjsko in če bi se jim pridružil še madžarske komunistične tople, ne moremo skoro opisati. Mi menimo, da bi prav mnogo trpeli tudi oni delavci, ki prisegajo na program socialnodemokratske stranke, če bi ti ropari uničili ves letošnji pridelek. In če je vlada hotela še o pravem času preprečiti, da bi se to ne zgodilo, je morala poseči po vseh mogočih sredstvih. Na mejo vojaštvo — znotraj pa red. Preki sod je popolnoma nedolžna stvar, če je ljudstvo mirno. Bodi se ga le ona stranka, ki se vsled lastne krivde, vsled lastnega hujskanja ne more zaneesti na svoje prišaste. Tako je torej bilo pri nas.

Poglejmo pa zdaj v ona središča, ki jih zvečavne religije vsajajočega proletariata, pogledimo v Berolin, Budimpešto in na Dunaj. Takoj po bankrotu vojne so si nemški in madžarski socialni demokrati hoteli polastiti vlade, kar se jim je tudi posrečilo. In vsakdo je pričakoval, da bodo nastale zdaj prave države bodočnosti. Toda kdor pogleda danes te tri socialnodemokratske države, je prepričan, da so ti stvorili vse prej nego države. Že prve dni je prišlo do spora in pretepa med socialnimi demokrati samimi. V Berolinu, na Dunaju in v Budimpešti so se vršile stvari, ki prav nič ne odgovarjajo civilizaciji. Večinska socialnodemokratska stranka v Nemčiji se je zbalala za svoje prevladajoče stališče in je — čuteli! — uvedla najstrožje odredbe. Nemški ljudski poverjenik za vojsko je uvedel najstrožje odredbe. Kogar so dobili na cesti ali kjerkoli z orožjem v roki, tega so na mesto justicijski. In po tem prekem sodu, ki ga je razglasil ugledni voditelj socialnodemokratske stranke Noske, so po Berolinu in drugih nemških mestih ljudje cepali kakor muhe...

In na Ogrskem? Ko se je pričel vzor jugoslovanskih socialnih demokratov, Beli Kunu, stolček majati, je tudi razglasil kakor njegov bratec Noske — čuteli! — preki sod. Na Ogrskem niso samo streljali ljudi, marveč so jih tudi obešali. Pri tem pa je niso bili prav izbirčni. Toda takrat noben voditelj jugoslovanske socialne demokratske stranke ni vstal ter obsodil to počenjanje, preki sod in vislice, ki sta ju uvedla Bela Kun in Noske. In zakaj ne? Na to odgovarja v zelo vznešenih besedah

man, dunajska vlada je ostala na vse naše obupne prošnje gluha. Povsod so imeli opero, le Ljubljani je dunajski nemški mogotci niso pričeli.

Naša drama je začela igrati in je igrala sama ves mesec september, vse operno osebje se je učilo »Prodanca« in nato »Onješina«, »Bohème«, »Butterfly« itd., toda orkestra ni in ni bilo. Koliko truda in stroškov, a vse naj bo zaman? Nameravani naš triumi naj se izpremeni zaradi nemške zlobe v fiasco?

Dognali smo, da zavijamo rešitev naših prošnji predvsem ljubljanska deželna vlada oziroma državna policija, ki je pozvedovala o »zanemljivosti« vsakega posameznega gled. člana in nas je končno, ko se ji je izčrpalo vse zategovanje in ovinkarstvo — ovdela ministrstvu, da nameravamo otvoriti sezono z antantofilsko, francosom prijazno prikrojeno dramo F. S. Finčgaria »Naša kri« ter demonstrativno s češko (= veleizdajalsko!) opero »Prodanca« nevasta.

Z Dunaja so nam javili poslanci, da vlada ne bo oprostila angažiranih članov, ker hočemo demonstrirati pri otvoritvi operne sezone ter smo povabili celo Macharia, Kvapila in druge Hunsite.

Smešno, a tudi obupno. Torej je prišel v gledališče dr. A. Kramer, današnji minister, in puho svetoval, naj odpotujem sam k minist-

ponedeljkovi »Napre«, ker »Gre danes za zmago proletariata cele Evrope, gre danes za uničenje vsega onega, kar ima pravice do utemeljenega obstanka, kar nima ne po Kristovemu, ni po hudečevem nanku sposobnosti do nadaljnjega obstanka«. Da se torej uničijo in pomore vsi oni, ki se danes še ne morejo strinjati in sprijazniti s vladnim zistemom v Nemčiji, v Nemški Avstriji in na Madžarskem, sta dovoljena tudi — preki sod in vislice. Če si pa hoče naša mlada država zavarovati svoje meje pred roparji ter zadržati red v notranjosti, ne sme niti zagroziti s prekim sodom. To je torej socialnodemokratska logika! — (V zadnjem času tudi naši klerikalci očitajo JDS, in našemu glasilu »vislice«, da si priznamo, da so predsedniki deželne vlade dr. Brejc in poverjenika dr. Verstovšek in Golla svoječasno ravno tako bila v načelu in v izvrševanju za potrebne represalije, kakor JDS. Šlo je pač za dilema, kdo je za vislice in kdo za tatove in morilce. Če smo se mi odločili za prvo in če to »Slovenca« ni prav, — no, potem je on pač tudi sedaj za tatove in roparje. Se bo vsaj še bolj razlikoval od nas.)

NEDOPUSTNO IZTERJEVANJE.

Dež. svet in dež. vlada v Gradcu se še zmiraj obračata na spod.štaj. občine, zavode in oblasti z zahtevami, da naj se v Gradcu vplača to ali ono, na primer naročnina za drž. zakonik, prispevki za regulacijo Savinje itd. Samo ob sebi razumljivo je, da po 1. novembu 1918 prebivalci naše države iz javnopravnih naslovov nimajo ničesar plačati tujim oblastvom in seveda tudi ničesar, kar spada v deželno avtonomno upravo, za katero je bil prej pristojen deželni odbor v Gradcu. Zaostale terjatve se morajo plačati našim pristojnim uradom in oblastim, oziroma likvidacijski komisiji Stajerskega deželnega premoženja v Celju in se bode v prid tujih oblast pri obračunu priznalo, kar jim gre. Za enako postopanje se je izrazil nemško - avstrijski državni urad za finance z dopisom z dne 15. decembra 1918 za celo področje nemško-avstrijske vlade. Vsi pozivi z naše strani, naj se spoštuje to načelo tudi nasproti nam, so brezuspešni in prihajajo zmeraj novi slučajji takega nedopustnega izterjevanja s strani raznih uradov v Gradcu. Opozoriti moramo torej vso našo javnost, da se taka plačila naravnost ne smejo izvršiti, ampak le v roke naših domačih uradov, oziroma likvidacijske komisije v Celju. Imamo namreč iz skupnega obračuna mnogo več terjati iz Gradca nego Gradec od nas in Gradec nam dosledno ničesar ne plača pred končnim skupnim obračunom, iz naše strani pa skuša na tak popolnoma nedopusten način v svoj prid izrabiti plačila, vsled česar smo v veliki nevarnosti, da bomo oskodovali. Ponovno torej prosimo vse pri našem ljudstvu merodajne činitele, da javnost ob vsaki priložnosti tozadevno temeljito podčijo, da se iz neupornosti ne prizadeje škoda naši skupnosti.

STANOVANJSKA KRIZA V LJUBLJANI.

Naš urednik se je razgovarjal o tem predmetu obširno s podpredsednikom deželne vlade dr. Zerjavom, ki mu je povedal mnogo zanimivih podatkov glede tega — kakor se zdi — za nas »nerešljivega« problema.

Dr. Zerjav je mnenja, da treba delati v dveh smereh: pripraviti novih stanovanj in začasnih, dokler jih ni dovolj, ustaviti pritok v Ljubljano. Radi bi videli, da nam iz Ljubljane zraste mesto stotisočev, a v sedanjem zidovju ne more bivati preko 80.000 ljudi. Zato je deželna vlada sprejela predlog dr. Zerjavca, da se odslej sme v Ljubljani naseliti le, kdor ima za to posebno dovoljenje deželne vlade. Poseben njen osek bo sklepal oziroma se na potrebnost bivanja in na možnost nastanitve. Tudi z izpraznjenjem nepotrebnih ali celo nadležnih ljudi se bode začelo v radikalnejši meri. Vsi inozemci morajo prositi za dovoljenje prebivanja, ki se jim bode izdalo le v slučajih širšega interesa in do preklica. Iz zadnjih imenikov je deželna vla-

stvom in razbijem policijske spletke. V tisti strašni prometni dobi, ko so bili vagoni vsi razbiti, polni mrčesa in nalezljivih bolezenskih kahi! A poskusiti smo morali še poslednje sredstvo.

Meseca oktobra sem se peljal torej na Dunaj. Vožnja tja in sem je bila peklena. Ne pozabim je nikdar in ne privoščim je niti svojemu najhudoobnejšemu sovražniku. A v spremstvu g. dr. A. Korošca sem prodiral prav do osebe notranjega ministra, dr. Gayerja. Začudil se je, da orkestra še ni v Ljubljani, a potem priznal, da »vse« prošnje še niso rešene. Vprclo mene je naročil svojemu tajniku, naj reši prošnje še istega dne, in dovolil je tudi uprizoriti »Prodanca«. Vršila se je pravkar zadnja seja avstrijskega držav. zbora. Domobranski minister je bil v zbornici, zato je mogel le dr. Korošec do njega s mojo urgenco. Tudi ta minister ni ugovarjal, a je naročil, naj se naslednjega dne dopoldne oglašam v ministrstvu pri nem.

Sel sem, hodil iz pisarne v pisarno, končno me je sprejel v ministrski predstoji star, strumen general neznanega imena. Z nervozno naglico mi je prečital iz kupa naših prošnji 22 imen oproščenih godbenikov ter me odslovil. A se nisem dal.

»Prosim, gospod general, imena si še zapišem!« sem ga ustavil. »Kaj? Saj vidite, da ne utegnem!« — »Oprostita, prosim, naše gledališča čaka že 4. me-

se videla, da stanejo v Ljubljani, ni še vse polno odpuščenih nemških uradnikov, ki bodo v kratkem morali verjeti, da je protektorat in osirov konec, a ne iz nacionalne mrinje, temuč enostavno, ker mi naših železničarjev in vseučiliških profesorjev ne moremo gnati pod kotore v Zeleno jamo. Pride do postrežene naredbe, ki bo odstranila, sadno izgovore. Tako računamo na okoli 100 stanovanj.

A vse to ni dovolj! Vlada je po zimi sklenila 10 milijonski kredit za gradbo hiš. Rešitve pri centralni vladi do danes ni. A to ni dovolj. Govori se o vojaških barakah, katere je baje demobilizacijski referat napravil. A ob natančnejšem opazovanju se najde, da je bilo stanovanjkih in porabnih barak malo. Za adaptacijo teh barak je dovoljenih 1½ milijona kron. A vse to je kaplja v morje. Še pozimi je vlada dovolila 10 milijonski kredit za zgradbo novih hiš. Računi pa morajo biti potrjeni od finančnega ministra. Če pomislimo, da je izdatkov v državi obilo, dohodkov pa še malo, potreb za take, ki so brez strehe, pa v premnogih krajih zlasti v Srbiji obilo, bomo uvaževali razloge, zakaj dovoljenja še ni. Zdaj mislimo na zgradbo velike barake za urade, ki nam jemljejo privatne prostore. V Ljubljani je še nekaj uradov, kjer uradniki sede na kupe in so drug drugemu na potu. Lahko je govoriti o decentralizaciji in vsi smo sanjajo: vendar n. pr. vseučilišča ne moremo dati izven Ljubljane, poverjenika za agrarno reformo pa tudi ne, ker bi potem polovico časa bil na potu h korespondenčnim uradom deželne vlade. Upajmo, da nam poslanci kredit za barako s približno 200 sobami izposlujejo. Tako bi vsa zasebna stanovanja izčistili uradov.

Je še drugih medicn. ki nam za trenutek bolečine zmanjšujejo. A rešitve nam ne prinašajo. Neizmerna je škoda za Ljubljano, če s podjetnim korakom stanovanjskega vprašanja ne rešimo. In to je možno le, če nam velikopotezen inženier priinese načrt, po katerem se bo zgradilo naglo, trpežno, zdravo in vsaj za silo lično mnogo stanovanjskih hišic. Podjetni ljudje pravijo, da je to mogoče s cementnimi ploščami. To presojaati je stvar inženjerjev. Stvar se proučuje za financiranje in olajšanje izpeljave bodete občina in država morala najti sredstev. Ljubljanska vlada se gotovo ne bo branila po vseh močeh sodelovati.

SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU. Beograd, 3. julija. Današnja seja narodnega predstavništva se je začela ob 16.40. Zapisnik prejšnje seje se ovrže brez opomb — Tajnik čita nato razne prošnje, med njimi tudi predlog učiteljskih društev iz Hrvatstva, da se jim prizna uradniški značaj.

Križavački administrator prosi, da se posesto šid izloči iz parcelacije. Čita se zakonski načrt o kazensko-pravnem postopanju.

Poslanec Križmanu se dovoljuje 14dnevni dopust.

Predsednik objavlja, da je podpredsednik dr. Korošec obolel.

Posl. Velisav Mihajlovič vpraša ministre za vojno, za prehrano in za prosveto glede konfiskacije 25 vagonov pšenice v Ubu, ki se je izvršila, ko je prišla tja naša vojska.

Minister za vojno odgovarja, da je stavljen velik del pšenice na razpolago ravnateljstvu plena.

Minister za prosveto Davidovič odgovarja, da je ukrenil vse potrebno, da se otvorijo v Ubu šole.

Posl. Šović vpraša ministra za notranja dela glede bivšega intendanta v Šabcu in sreškega načelnika v Bogatiču, ki sta ob okupaciji izvršila več zločinov proti nedolžnemu prebivalstvu.

Slikar Vaclav Skružny je bil med tem z dekoracijami za vsa 3 dejanja »Prodanca« neveste že gotov, davno gotov je bil operni šef Rukavina in gotov režiser Marek. Prvič je dobilo naše gledališče narodopisno pravilne, zanimive in zares lepe dekoracije za najpopularnejšo opero, prvič pravilne kostime in prvič tudi balet, ki izvrši vse plesne točno po aranžmanu »Narodnega divdla«. Vse je bilo pripravljeno, o uspehu prve opere smo bili vsi prepričani, a — opernega orkestra ni bilo in ni bilo...

Tedaj je počila laška fronta; vojaštvo se je vslo preko Slovenije in šef Rukavina je lovil po vseh ljubljanskih miticah skozi naše mesto hitce godbenike... Končno smo bili kompletni! Aleluja!!!

Bil je že zadnji čas: naš živci so bili »tropski« — kakor se izraža Rukavina — naš up izčrpan do poslednje kaplje!

Dne 3. decembra smo doživeli prvo predstav »Prodanca«. Zmaga na vsi črti! Zmagali so Mařenka in Janko, Keal in Vašek, princinal in Esmeralda, zbor in tuj orkester. Režiser Marek se je izkazal v poživljanju scene umetnika, baletski Klementova in Bežkova ter baletnik Viček so želi aplavza, saj so bili nov, še neviden pojav na slovenskem odru, dirigent Rukavina je bil zvan opetovano pred zastop in delo si-

Minister Pribičević odgovarja, da je bil intendat v Šabcu bivši avstrijski rezervni poročnik Stein, ki je po odreditvi IV. armijske oblasti sprot v Zagrebu. Proti njemu je uvedeno kazensko postopanje. V Bogatiču pa je dovaloval neki Schalg; njegovo bivališče ni znano, a je vse ukrenjeno, da se izve.

Posl. Stanković vpraša ministra za zdravje glede oskrbe družin v vojni padlih adrvnikov.

Minister za narodno zdravstvo dr. Kralj odgovarja, da predloži narodnemu predstavništvu zakonski načrt o tem.

Posl. Ribarac vpraša ministra za trgovino o madžarski banki v Subotici. Minister za trgovino Veljković odgovarja, da je odredil pregled banke, da pa je našel vse v redu. Do sedaj mu ni znano, da je bila uprava premehnena.

Posl. Nikodić Miletić vpraša ministra za vojno o poročilu nekaterih častnikov glede imenovanja šestih novih generalov.

Minister za vojno general Hadžić odgovarja, da častniške vesti niso točne.

Posl. Sušnik vpraša vojnega ministra o neenakih plačah naših častnikov. Veli, da se morajo plače izenačiti.

Vojni minister odgovarja, da premajmo oni častniki bivše avstro - ogrske armade, ki so sprejeti v skupno jugoslovansko vojsko, enake plače s srbskimi častniki, oni ki še niso bili sprejeti, pa so plačani kakor častniki bivše avstro - ogrske armade.

Posl. Vuksanović vpraša ministra za notranja dela o napredovanju Aleksandra Stevića, političnega pisarja, ki je bil za okupacije v bolgarski službi. Minister Pribičević odgovarja, da je odredil preiskavo, ki je dognala, da se je Stević pravilno obnašal.

Posl. Rajković vpraša ministra za prosveto o želji muslimanov tikveškega okrožja, da se zakon o osnovnih šolah ne sprejme za njih deca, dokler se to vprašanje končno ne reši.

Minister Davidović odgovarja, da je predlog sprejel in da je ukazal nadzornikom, zbrati podatke o stanju učiteljev in šol.

Posl. Matić (Bunjevao) vpraša ministra Pribičevića glede neprijaznega postopanja uradnikov v Baji proti tamšnemu prebivalstvu.

Preide zbornica na dnevni red in enoglasno overi mandat poslanca dr. Barca. Nato se začne presetati poednost zakonskega predloga o izmenjavih in dopolnitvah zakona o narodnih šolah. Nekatero točko so bile sprejete brez ugovora. Pri 10. točki pa je prišlo do daljše debate, katere so se udeležili poslanci dr. Laginja, dr. Subotić, dr. Miletić, Kličin in minister Davidović. Predsednik zaključil sejo.

(Poročila iz Beograda.)

VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE V NARODNEM PREDSTAVNIŠTVU.

Beograd, 4. julija. V Narodnem predstavništvu je bil na dnevnem redu zakonski načrt o izpremembi štatuta beogradskega vseučilišča. Poročevalec je bil dr. Corović, član Demokratskega kluba. Po krajši debati se je zakonska predloga soglasno sprejela.

Nameravano je bilo, da se ob tej priliki predlaga, da se tozadeven odstavek sprejme tudi kot veljaven za bodoče vseučilišče v Ljubljani, ki bi se imelo tem potom ustanoviti, predsednik Narodnega predstavništva pa je bil mnenja, da tega predloga ni mogoče sprejeti, ker je protiven poslovniku.

Zaradi tega so se dogovorili slovenski poslanci s predsednikom Narodnega predstavništva, da se podnese jutri resolucija, s katero se naroči ministru za prosveto, naj ukrene vse potrebno, da se bo mogla otvoriti septembra t. l. cel-

lotna univerza s petimi fakultami v Ljubljani in alor: bogoslovna, modroslovna, juridična, medicinska in tehnična. Minister prosvete Davidović se je izjavil, da je s to resolucijo zadovoljen in da jo bo v polnem obsegu podpiral ter da bo ukrenil, ako bo ta resolucija od Narodnega predstavništva sprejeta, vse potrebno, da se otvori slovensko vseučilišče v Ljubljani že tekom jeseni t. l. Izjavil je tudi, da se bodo potrebne predpriprave izvršile s tem, da se osigurajo učne moči in sagotovijo primerni prostori. Dogovorno s predsedstvom Narodnega predstavništva se je določilo, da pride ta resolucija že 7. t. m. na dnevni red in da se glasovanje izvrši že isti dan.

VAŽNA SEJA FINANČNO - EKONOMSKEGA ODBORA DEMOKRATSKE ZAJEDNICE.

Beograd, 4. julija. Finančno - ekonomski odbor Demokratske zajednice je imel včeraj važno sejo, v kateri se je razpravljalo o valuti, carini, državnih dolgovih in o davčnem sistemu. Glede carine, glede davčnega sistema in glede državnih dolgov se je sklenilo, da se skliče anketa, ki bo zborovala tudi meseca julija in avgusta in ki bo imela nalogo, da bo predložila v začetku jesenskega zasedanja Narodnemu predstavništvu konkretne predloge, kako se naj uredi valutno vprašanje.

Glede valute se je povdajalo, da je hitro in radikalno rešenje neobhodno potrebno, ker drugače ne bomo izšli iz splošne ekonomske krize. Povdajalo se je, da sedaj Avstrija in Madžarska importirata velike svote bankovcev v našo zemljo. Ugotovilo se je, da smo do sedaj izvozili za pol milijarde blaga, posebno žita, moka, masti in mesa v Nemško Avstrijo, a za vse to blago nam je Avstrija dala eno milijardo bankovcev, ki Nemško Avstrijo niso veljali nič drugega, kakor stroške za tisk in pa papir. Konstatiralo se je dalje, da imamo danes v državi najmanj za eno milijardo več bankovcev kakor pred žigosanjem. Vpoštevalo se je nadalje dejstvo, da stojimo neposredno pred žetvijo in da bomo izvažali velike množine živil v Nemško Avstrijo. Ako se do tedaj naša valuta ne bo razločevala od nemško - avstrijske, bomo dobili zopet ničvreden papir in falzificirane jugoslovanske krone v deželo. Povdajalo se je nadalje tudi to, da nam bodo morali vrniti Nemci naše depozite in terjatve, kar znaša preko ene milijarde. Tudi to ogromno svoto bodo Avstriji plačali v ničvrednem papirju, ako ne dobimo do takrat novih bankovcev. Finančni minister Ninčić do sedaj ni vpošteval te okolnosti in je tako dopustil uvoz falzificiranih bankovcev.

Ker ni gotovo, da bo finančni minister ukrenil potrebne korake, da se to prepreči, je finančno - ekonomski odbor Demokratske zajednice sklenil, da se mora nemudoma rešiti vprašanje o naši emisijski banki, ki naj bi prevzela nalogo regulacije valute. Ako ne bo zakon o demisijski banki od Narodnega predstavništva sprejet, bo treba misliti na druga sredstva, s katerimi bi se obranili uvoza falzificiranih bankovcev.

KDO TAKO POROČA V BEOGRAD?

Beograd, 4. julija. »Pravda« je pred dvema dnevnima poročala iz Ljubljane, da je v Ljubljani priredila Vidovsko slavnost VSL in da so to slavnost vodili Orli, to pa zato, ker so Sokoli popolnoma zašli v demokratske vode. — Za VLS je značilno, da da poročati v tem smislu. Licitacija z vdanostjo državi?

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Tudi Portugalci nas bodo priznali.

LDU, Beograd, 3. julija. Portugalska vlada je službeno priznala kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ministri v Parizu.

LDU, Beograd, 3. julija. Iz Pariza poročajo z dne 30. junija: Predsednik vlade Protić z ministri dr. Trifkovićem, dr. Kramerjem in Marinkovićem

karja Skružnega je želo vseobčno priznanje.

Odkar imamo slovensko opero, ni dosegla nobena tolikoga uspeha ko letos »Prodanca«. Vso sezono so se vršili za vstopnice pred blagajno h »Prodanca« naravnost opasni boji, tako da so jo prekrstili v »Razprodano« nevasto. Njena privlačnost v današnji naš opremi in celotni izvedbi z baletom je čudovita. Tako se je moglo zgoditi, da imamo v nedeljo 25. predstavo »Prodanca« v isti sezoni, tekom sedmih mesecev.

Kakor bajka se nam zde doživljati s »Prodanca« nevesto od tistega jesenskega večera leta 1917. v grozni dobi vislic in Suherga bajaria, ko smo ziniti pri »Roži« prvič, da otvorimo operno sezono z zborom »Kaj veseli bi ne peli...«, pa do danes, ko slavimo s Smetanovim nesmrtnim češkim, a slovenski duši prav tako nad vse priljubljenim umotvorom jubilej. Kakor bajka se nam zdi, če pomislimo, kako smo prosjčili in se krivili še oktobra meseca 1918 pred nemškimi avstrijskimi ministri, a da zajramo in zaopelmo julija meseca 1919 »Prodanca« nevesto s istim osebnim pred srbskimi in slovenskimi ministri svobodne države Jugoslavije.

Pisatelj Branislav Nušić je vzklikal ob nedavni historiji Srbov: »Bajka, bajka, bajka!« — in z ním vzklikamo danes mi:

»Bajka, bajka, bajka!« ter lahko prepevamo: »Kaj veseli bi ne bili...!«

je dospel davi v Pariz. Danes popoldne ob treh se je začela seja, ki se je udeležuje poleg članov vlade ter političnega in gospodarskega - finančnega odseka tudi general Petar Bošić. Seja do sedmih zvečer še ni bila končana. Predsednik gospodarske sekcije Kosta Stojanović je opozoril na predlog zavetnikov, ki nudi Srbiji v svoji krivdnosti jedva deseti del utrpele škoda in ji nalaga vrhu tega težka bremena. Poleg tega stremi za tem, da kalli odnošaje med podaniki dosedanje Srbije in prebivalci na ostalem ozemlju naše nove države. Naša delegacija meni enodušno, da takega predloga ne more sprejeti. Prihod predsednika vlade in ostalih ministrov kaže na resno stanje, ki se je na današnji seji vsestransko razmotrivalo.

Američan o Srbiji.

LDU, Beograd, 3. julija. Predsednik ameriškega združenja za inozemski promet Duncan Stuart je naslovil na predsednika Wilsona pismo, s katerim ga obvešča o vtisih svojega dvomesečnega potovanja po Srbiji in mu priča o iskrenih simpatijah Srbov za Američane in njihovega predsednika. Dalje pripoveduje o nadah, ki jih stavi vanj srbski narod, da doseže svoje pravice v jadranskem vprašanju. Pojasni mu, da bi pomenila izguba Reke za Jugoslavijo v najkrajšem času poraz za samo Italijo. Srbi da čutijo in se zavestno, da imajo pravico do Reke in do vse dalmatinske obale. — Stuart je prejel na svoje pismo srčen odgovor predsednika Wilsona.

Neodrešena domovina.

Kaj so Lahji počeli na dan »žegnaja« v Hotedričji. Poročajo nam: Prvo nedeljo po Sv. Janezu Krstniku je pri nas žegnaje. Kakor navadno, so tudi letos postavili mlaj, jako dolg do 30 m. Zbrali so se fantje in dekleta in ovenčali so mlaj vprico Lahov, ki so prihajali do nas s poveljnikom na čelu. Nemoteno vendar so v soboto zvečer postavili mlaj, na čegar vrhu je bil namesto slovenske zastave velik šopek cvetja bele, višnjeve in rdeče barve. Velika je bila množica okoli mlaja, zapeli so »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani«, »Kje so naše meje«. Lahji so nekaj časa poslušali potem pa razgnali množico. Drugo jutro so prijeli karabinjerji radi onega šopka tri fante in sicer Jakoba Petkovčka, Josipa Nagodeta in Ivana Grudna ter jih odpeljali v zapor. Potem so zahtevali od župana, da mora takoj odstraniti mlaj. Ko se to ni zgodilo, so prišli vojaki in odzvali mlaj, šopek pa nemudoma poslali v Logatec k brigadnemu poveljstvu. Po maši se je zbralo okoli 50 fantov in mož, ki so šli h karabinjerjem ter zahtevali, da morajo one tri izpustiti ali pa naj vse zapro. Popoldne ob 3. so jih res izpustili in ob enem dali dovoljenje, da se smejo zabavati, peti in plesati do 11. ure ponoči, sprehajati se po vasi, pa do polnoči. Zbrali so se nato vsi pri podrtjem mlaju, ga naložili na ramena in nosili po vasi, spredaj oni trije, ki so bili zaprti, s šopkom cvetja na povzdignjenih rokah. Neki fant je sviral na harmoniko, sledili so fantje, pevci. Peli so pesmi, ki so pričale, do Hotenje ostanejo Slovenci do zadnje kaplje krvi. Prihrulili so laški vojaki in iztrgali fantom mlaj. Pijani laški vojaki so potem pridri do neke privatne hiše, začeli razbijati po šipah in kričati »Evrviva l' Italia! Nato so šli okoli in z bajoneti, pištolami in puškami grozili domačinom, suvali ženske in jih vlačili semintja. Čim bolj nas pritiskajo in zaničujejo, tem bolj smo vneti za Jugoslavijo. Pristij nam skoro svoboda! Živela Jugoslavija!

Slovanski svet.

Slovanska epopeja. Pred vojno, še v dobi slovanskih kongresov, so poročali listi, da je genialni češki slikar Alfonz Mucha zasnoval ciklus umotvorov, nanašajočih se na slovansko slavno prošlost in mrko sedanjost. Izvedli smo, da je mojster Mucha potoval po slovanskih zemljah in zbral snovi za svoje, v velikem obsegu zasnovano umetniško delo. Nato je prišla vojna. V Avstriji je zavladal vsenemški teror, ki je skušal z ječami, vešali in bajonetnimi iztrebiti zadnje sled slovanskega mišljenja in čustvovanja. Umolknil so vsi oni, ki so preje oznanjevali blagovest slovanske vzajemnosti, nastala je tišina vešal in ječ, slovanska beseda sama je bila že vlezidaj. O velebnih osnovah mojstra Muche nismo slišali več. Strašna vojna je pokopala tudi njegove velikopotezne osnove, tako smo si mislili. Kakor marsikateri drugi Slovan, je morda tudi Alfonz Mucha vzprico vojnih dogodkov razočaran izgubil grob in položil vanj velike svoje ideje. Potekla so leta. Na slovanskem severu in jugu je začel veliki dan narodnega osvobodjenja. Zarobljeni slovanski narodi so zdobili okove in snove, prosta je bila zopet pot slovanski ideji. In med prvimi oznanjevalci te ideje se je pojavil mojster Alfonz Mucha. Ko je divjal vojni vihar preko slovanskih poljan, ko so najuverjenejši spoznavalci slovanske ideje izbruhali vero v slovansko bodočnost, je Alfonz Mucha v zatijju svojega umetniškega

atletičja, krepko zadržal v silo slovanske misli, započel in nadaljeval delo, ki ga je zasnoval v času, ko se je zdelo, da se nahajajo Slovani na zmazro-slavnem pohodu, da si s svojo novo kulturo in s svojo moralno silo pridobijo odlično mesto v družbi prosvetljenih narodov. S prvimi plodovi svojega dela stoji sedaj Mucha pred čišči in slovanski svet, da mu pričara pred strmeče oči — »Slovansko epopejo«, plastično himno in slavošpev na slovansko minuloost in bodočnost. Epopeja še ni izgotovljena. Zamislil je 20 grandioznih slik, končal jih je sedaj šele 11. Te slike so: 1. Slovani v pradomovini. 2. Uvedba slovanskega bogoslužja. 3. Svečanost Svetovidova na Rujani. 4. Milic iz Kromeriza. 5. Husova propoved v betlehemski akropoli v Pragi. 6. Sestanek na Křiškah. 7. Peter Helciški. 8. Redovniška šola v Ivančicah. 9. Smrt Komenskega v Naardenu. 10. Obramba Sigeta po Nikoli Šubicu Zrinskem in 11. Odprava robotništva v Rusiji. In tem ima še slediti 9 umotvorov. Kdor je kdaj videl delo, ki je izšlo izpod kista in čopiča Alfonza Muche, vé, da so to prvovrstne umetniške tvorbe, ki se lahko z uspehom kosajo z najboljšimi umotvori slovanske umetnosti. Mojster Mucha namerava še ovekovečiti znameniti slovanski kongres leta 1908. v Pragi in borbe balkanskih narodov za osvoboditev izpod turškega jarma leta 1912. Prvih 11 slik »Slovanske epopeje« je sedaj razstavljenih v Pragi, kjer vzbujajo veliko pozornost in zanimanje. Ali bi ne bilo mogoče doseči, da bi se izložba »Slovanske epopeje« priredila tudi v jugoslovanskih centrih: v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu?

Italija.

NEMIRI V ITALIJI.

LDU Lugano, 3. julija. (ČTU) »Neue Freie Presse« poroča: Nemiri vsled draginje se v Italiji vedno bolj širijo. Gibanje se je razširilo na mesta Forlì, Imola, Faenza, Forlìmpopolli, Ancona itd. Povsod so množice prisilile prodajalce, da prodajajo blago za 50 odstotkov cenejšje. Kdor se brani, temu razbijajo in opleniijo trgovino. Povsod so prevzeli vodstvo gibanja delavski sveti, ki pozivljajo ljudstvo na disciplino z geslom: Nobenih izgredov, revolucija je na pohodu.

ZANIMIVA POLEMKA MED LAHI RADI JADRANA.

LDU Milan, 1. julija. »Secolo« piše: Sonninov list »Giornale d'Italia« nadaljuje svojo malo špekulacijo na dobro vero občinstva, ker ga muči dvom, ni li tudi Tittoni eden izmed onih, ki se odrekajo zahtevam Italije. Na ta način skuša list vzbuditi vero, da v nasprotju z vsemi mogočimi šibkosti italijanske politike, ki tako često krene s svoje poti, edinole Sonmino še vztraja neomahljivo na londonski pogodbi. Toda »Giornale d'Italia« pozablja, da je pred kratkim on sam izrecno soglašal s poravnavo meje med Italijo in Jugoslavijo.

Evo v par besedah predzgodovino. Po celi vrsti nepotrebnih zavlačevanj je Sonmino dne 13. aprila zahteval v Parizu popolno priznanje londonske pogodbe in poleg tega aneksijo Reke. Dne 25. aprila pa se je odrekal vsemu dalmatinskemu zaledju. Dne 26. maja je opustil zahtevo po nekaterih jadranskih otokih, po delu vzhodne Istre in po aneksiji Reke in se je strinjal s tem, da postane Reka svobodno mesto. Taki so bili pogoj takozvanega Tardieuvega kompromisa. Dobro je tudi navesti nekaj drugih podatkov. Dne 21. maja sta Sonmino in Orlando v Oulxu ob meji imela važen razgovor z ostalimi ministri. Dne 26. istega meseca se je svet četvorice posvetoval o jadranskem vprašanju in je prišel na razgovor tudi načrt ureditve meje, o katerem sta Clemenceau in Lloyd George izjavila, da ga sprejmeta, dočim je Wilson edinole smatral, da je vreden, da se o njem razpravlja.

Kdo je torej v teh par dneh med sestankom v Oulxu in razpravo v svetu četvorice izdelal načrt za poravnavo spora, ki vsebuje odstopitve, o katerih je tu govor? Po diplomatsko rečeno, se je govorilo, da ga je Tardieu edinole stiliziral. Mi se omejujemo na to, da rečemo, da se je le - ta strinjal s tem, da načrt nosi njegovo ime. Čas bi bil, da tudi Sonminovi listi priznajo resnico.

LAHI DELAJO KŠEFTE.

LDU Dunaj, 4. julija. (ČTU) Tukajšnji listi prinašajo iz popolnoma verodostojnega vira, da je budimpeštanska sovjetska vlada celo vrsto rotacijskih tiskalnih strojev in drugega fiskarskega materiala, ki so ga s silo odvzeli meščanskim listom in tiskarnam, odstopila kompenzacijskim potom Italijanom.

TUDI LAHI BODO PLAČALI.

LDU Beograd, 3. julija. Vrhovni zavezniški svet je odločil, da prevzame tudi Italija del avstrijskega državnega dolga in sicer sorazmerno po ozemlju bivše Avstro - Ogrske, ki ji pripade. Višina celokupnega avstro-ogrškega dolga, ki bo razdeljen med njene naslednice, so izračunali po oktrobernem kursu preteklega leta.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

»Sokol I.«
Ponovno bratako opozarjamo in vabimo cenjeno občinstvo in naše članstvo na jutranjo javno telovadbo. Blagorodnim gospodom zaupnikom JDS, nudi se lepa prilika spoznavati sadove vztrajnega sokolskega dela. Vabimo jih vladno, da se po svojem zborovanju potrudijo na naše telovadišče Bratski jim »na zdar!«

Vstopnina znaša popoldne k skupnjem 1 K za osebo, popoldan k javni telovadbi 2 K, vojaki in otroci 1 K, sedeži I. vrste so pa 4 K, II. vrste po 3 krone. Predprodaja vstopnic pri bratu Gorupu — tvrđka Mejač v Prešernovi ulici. Tudi odznaki se tam dobe. Korporativno udeležbo v kroju, odnosno v civilu z odznaki so naznanila bratska društva Sokol St. Vid, Primorski Sokolski Krožek, Sokol II., Sokol Štepanja vas, Sokol Moste in Sokol v Polju. Njih bratje trobentaši so obljubili sodelovati pri pohodu skozi mesto na telovadišče. Dobrodošli bratje gostje!

Dopolodne ob 9 uri se prične skupnje. Popoldne ob 4 uri zbiranje bratov gostov in domačih članov na dvorišču trg Tabora št. 2. Ob pol 5. odhod na telovadišče. Ob 5 uri pričetek javne telovadbe.

Dohod na telovadišče je ob Dunajski cesti in iz Slovenskega trga. Poleg telovadnega osebja in društvenega orkestra poslujejo na telovadišču tudi odsek za sprejem, blagajniki, reditelji za odkazovanje sedežev, straža in sanitetni oddelek načelom društvenega zdravnika.

Za člane Sokola I., ki imajo kroje je noša kroja obvezna za celi dan. Na bratsko svidenje! Na zdar! Od bor Sokola I.

Primorski Sokolski krožek vabi vse članstvo, da se polnoštevilno udeleži nastopa Sokola I. v nedeljo 6. t. m. Primorski Sokolski Krožek vabi vse članstvo naj se zbere jutri točno ob 3 1/2 uri na trgu Tabor pred kavarno Krapš, od koder gremo skupno k »Sokolu I.« Obleka: Kroj ali civilna. Priđite vsi, polnoštevilno. Na zdar! — Starosta.

»Sokol II.« se korporativno udeleži nedeljskega nastopa br. društva (Sokol I.). Zbirališče ob 3 1/2 popoldne na Grabnu pred šolo. Odhod točno ob 3 1/2 popoldne. Bratje pridite polnoštevilno. Na zdar! Odbor.

BRATJE!

V ponedeljek 7. t. m. se vrši Svečana zapisnica srbskih novincev pehotnega polka št. 26. na otroškem igrišču v Tivoliju. Liturgija se prične ob 9. zapisnega ob 10. Sokolstvo se udeleži te svečanosti po možnosti korporativno v kroju.

Zbirališče ob 9 pred »Narodnim domom«. Udeležite se polnoštevilno. Predsedstvo »Slov. Sokolske Zveze«.

GROB JUNAKA.

Ko so naši vrli bratje Srbi, Hrvatje in Slovenci pregnali nemško roparsko vojsko v divji beg ter zopet osvobodili lepo našo domovino, tužni Korotan, porabil sem prvo priliko in obiskal grob vzor jugoslovanskega junaka in vojščaka mojega najboljšega prijatelja nadporočnika Franjo Malgaja, ki je padel v bojih v Tolstem vrhu pri Guštajnu. Nemci so ga pokopali v kotu na desni strani mrtvašnice na guštajnskem pokopališču, kjer navadno pokopljejo samomorilce.

Nemške bestije, na čelu jim bivši podžupan trške občine Guštanj so zahtevali, da naj Malgajevo truplo vržejo v vodo, katera ga naj zanese v Srbijo, kamor ga je vedno vlekle srce. Drugi so zopet pljuvali na truplo.

Ko zagledam grob, se mi skrči srce od bolesti in svete jeze. Solze so porosile njegov sveži grob, ki je poln cvetja in vencev s slovanskimi trobojnicami. Nemško vojaštvo je prepovedalo Slovincem in Slovenkam udeležiti se pogreba, urediti in olepšati njegov grob s šopki, venci in slovanskimi trakovi.

Vrle slovenske Korošice se pa tega niso vstrašile ter so vkljub prepovedi uredile in ovenčale z venci in trobojnicami grob ter vsadile na gomilo razne cvetke. Eni izmed njih so celo grozili, da jo ustrelje, a vkljub temu je bil grob vedno lepše ovenčan, kar niso mogle pri belem dnevu, so storile v temni noči.

Najlepši šopek je položila slovenska mladina iz Prevalj s sledečim napisom: »Junaku nadporočniku Franjo Malgaju, osvoboditelju tužnega Korotana polaga ta šopek v znak hvaležnosti slovenska šolaka mladina iz Prevalj.

Kdor svoj narod ljubi ter noče biti rob, temu krvnik glavo rubi tja v hladan pade grob.« Ogledal sem si tudi kraj neareče, kjer je padel ta vzor jugoslovanski junak.

Na tolstovrškem hribu v gosdu nad postvom Tolstovrške alatine pet minut od šolaniške proge in državne ceste Maribor-Franconjorte stoji ta spomenik na vrhu stisnjenega kamna.

raz katere je opasoval pokopni Malgaj nemške čete. Njegov hrabri oddelek je pod njegovim vodstvom zadrževal cel dan nemško fronto. Na mestu nesreče sem še našel njegovo vizitko, raztrgano posebno karto in člansko legitimacijo Slov. planinskega društva.

Tamošnji prebivalci so mi pripovedovali, da niso pustili nemški vojaki nobenega civilista blizu trupla pokojnega, ker so si hoteli med seboj plen razdeliti. Nemški vojak Schneider se je hvalil v neki guštajnski gostilni, da ima 11.000 kron Malgajevega denarja, ostalo so se njegovi nemški tovariši med seboj razdelili.

V smrekovem gozdu na tolstovrškem hribu si žrtvoval za obrambo naše zemlje svoje mlado nadepolno življenje ti idealna zlata duša. Gruda jugoslovanskega Korotana, katerega si tako ljubil, naj ti bode lahka, dokler tvojih junaških kosti ne prepeljemo v lep prijazen rojstni kraj v št. Jur ob juž. železnici. France Gorišek.

Premestitev polkovnika Vukasovića.

Polkovnik Janko Vukasović je znan med Slovenci, kakor tudi med Srbi. Kot gimnazistec se je leta 1875. napotil izpod Čavna v Vipavski dolini, kjer mu je tekla zibelka, v Bosno, da se bori v ustaških vrstah za osvoboditev bosanske raje izpod turškega jarma. Vstaške sile so bile preslabe. Turki so z ognjem in mečem vdušili upor, vstaji pa so iskali, kolikor jih je uteklo turškemu handžariju in ostalo živih, zatočišče in zavetišče v sosednji Srbiji. Med temi je bil tudi Vukasović, ki je nato vstopil v srbsko vojsko.

Jugoslovanska ideja, ki mu je kot mladeniču pokazala pot v Bosno, mu je ostala zvezda - vodnica vse življenja, in nji je podrejal vse svoje delovanje. Zveze in stiki, ki so nastali med Srbi in Slovenci, so ponajveč sad in plod njegovega truda in prizadevanja. Ko je Srbija pod Karagiorgevičevim pravem razumevanju narodnega in političnega razvoja na našem jugu razvila prapor jugoslovanske ideje in narodnega ujedinjenja, je bil Vukasović pravi apostol te misli med Srbi. Z mladeniškim navdušenjem se je lotil dela ter povsodi z ognjenito besedo pronoval srbsko - slovensko bratstvo. V najkrajšem času se mu je posrečilo vzbuditi v srbski javnosti najživljnejše zanimanje za Slovence. Navezali so se osebni stiki. Slovenci so romali v Srbijo, Srbi so prihajali na Slovensko, započele so se bratrske zveze na vseh poljih, a povsodi je kumoval — »slovanski konzul v Srbiji« Janko Vukasović. Jugoslovanska ideja, ki je preje samo telesa pod pepelom, se je jela močno širiti. Iz iskre, iz neznanega zublja je nastal mogočen požar, iz katerega je vznikla mlada naša svoboda. Uresničile so se sanje tistih jugoslovanskih entuziastov, ki so orali ledino, kopali brazde in polagali vanje gorčično seme, kljub nerazumevanju in odporu v lastnih vrstah, v trdni veri in neomajnem prepričanju in zaupanju, da mora zasiniti zora svobode tudi najzadnejšemu ogranku jugoslovanskega debela, čigar sinovi so se po pretežni večini že tako zelo uživali v tisočletno robstvo, da se jim je zdela svoboda nedosegljivo laholko.

Kdo je bil tega boli vesel, kakor Vukasović, ki je vse svoje življenje posvetil tej ideji in ki je na svoj prevečer dočkal srečo, da gre zatirano ožjo svojo domovino, ožarjeno z vencem svobode in neodvisnosti?

Z istim zanosom in mladeniškim navdušenjem, s katerim je pred dolgi 45. leti odhajal v boj za bedno jugoslovansko rajo, se je vračal v domovino, da ji služi z isto vneto in požrtvovalnostjo, kakor doslej skoro polstoletja vse dotlej, dokler mu ne klonje moči in se ne vleče k počitku v rodni grudi.

Bil je imenovan za pomočnika poveljnika dravske divizije generalu Krsti Smiljaniću.

Mož velikih izkušenj, širokega obzora, poln takta in koncilijantnosti, ki je bil vedno v najtesnejših stikih s svojo ožjo domovino in ki vsled tega pozna in razume naše razmere, deluje sedaj že skoro pol stoletja na svojem mestu.

Njegovemu taktičnemu in koncilijantnemu nastopu je uspelo, da je izgladil kratkim potom marsikatero nesporazumljenje in ustvaril med vojaškimi oblastmi in prebivalstvom tisto neskaljeno in pristrčno soglasje, ki je v danih razmerah tako zelo v interesu celokupnosti in države same.

Ena tega zaslužnega moža, ki se pol stoletja z navdušenjem in požrtvovalnostjo, ki jo je redko opaziti, boril za ideje, ki se sedaj uresničujejo, nameravajo sedaj premestiti v Valjevo.

Cemu, zakaj? Ali so za to mero-dajni stvarni razlogi? Smelo lahko trdimo, da n.e. Saj si ni mogoče misliti boljšega pomočnika poveljujočemu generalu, kakor je polkovnik Vukasović, ki uživa najpriprčnejše simpatije tako med stanovništvom, kakor tudi med vojsko, zlasti pa med vsem častniškim zborom brez razlike čina in kategorije. Morda so vplivali na njegovo premestitev kak politični razlogi ali celo čisto osebni motivi činiteljev, ki nima jo z vojaštvom ničesar oaraviti, najmanj pa z njim razpolagati?

Vukasović se ni nikdar bavil s politiko in je živel zgolj svojem poklicu, svoj časi in svojim vrlim, da je

kakršnikoli politični momenti mogli vplivati na njegovo premostitev.

Prepričani smo, da so se stare avstrijske praklike in metode, ko se je vsakega slovenski javnosti simpatičnega častnika takoj premestilo v najoddaljenejši garnizijo, pri nas pač že preživjele, zato pričakujemo z vso gotovostjo, da ostane polkovnik Vukasović na svojem mestu.

Privoščite staremu borcu za ideale, ki so se sedaj uresničili, da obžari večer njegovega življenja zaria osvobodjene njegove rodne grude!

Jutri javna telovadba Sokola I.!

Dnevne vesti.

Vojaska slavnost. V ponedeljek, dne 7. julija se vrši zaprisega rekrutov pehotnega polka št. 26 kralju Srbov. Hrvatov in Slovencev Petru I. Dopolodne ob 9. bo na otroškem igrišču Tivolija služba božja, nakar se izvrši zaprisega. — Opozorjamo občinstvo, da se v obilnem številu udeleži te slavnosti.

Ljubljanska pevska društva se vladno prosijo, da sodelujejo pri svečani zaprisegi srbskih vojakov - novincev v ponedeljek 7. t. m. ob 9. na otroškem igrišču v Tivoliju. Pela bi se himna »Bože pravde« in »Lepa naša domovina«.

S fronte. Po različnih juriših ob priliki ofenzive na Koroškem smo se vstavili visoko gori blizu nebes, da zatanemo in se utrdimo, če bi se gospodom svabom še enkrat poljubilo delati kake neumnosti proti nam. Sedaj kraljujemo v višini blizu dveh tisoč metrov in pošiljamo naše zveste pozdrave daleč tja oslobojeni Koroški: proti Celovcu, Velikomu — in Labudski dolini, ki leži pod nami zastražena od Jugoslovanskih čet. Sicer je precej mrzlo, včeraj smo gazili sneg do kolena, tako, da se človek rad zavije na večer v plašč in obe odeji — a vendar je razpoloženje čuječih straž veselo, navdušeno: pri malih ognjih se ogrevajo ter razgovarjajo. . . V splošni šaljivosti se sliši marsikatera domača masta, ki pa jo hitro zadušijo glasen smeh in kirohot. V malih posodicah (jedilnih škodelicah) si kuha vsak za sebe svojo neprecenljivo kavo. »No, Halek, kdaj pa boš te ti ša na urlap?« »A vraga! Zdaj nič nega! Pravijo ka še bug nema kajta zdaj misliti na urlap!« »Ja, ja! Stari bug, ki je pategna z Avstrijo, je dezentira, pa je urlapšajne sobom ozea, ta mladi si jih je pa še ne da napraviti.« »Gde kaj hodiš zdaj Karl in tisti nemški gospod, ki je misla, ka de pre celi svet požrja?« »Pravijo, ka se je Viljem melda za »relicumac« v Nemško Avstrijo, Karl pa ka je ša k jemu za pucfleka.« Tako mine v različnih pogovorih čas. — Ako hodiš od straže do straže slišiš odmevati iz različnih vrhov razne narodne pesmi: Glej čez jezero gor čez gmajnico, kjer je dragi dom z mojo zibelko; kjer so me zibali mamica moja — in prepevali hajo, hajo . . .

Obratno nadzornišvo južne železnice v Ljubljani (Vojaska ulica) sprejme več uradnikov in poduradnikov v pripravniški tečaj v Mariboru. Stanovanje prosto in hrana po znižani ceni na postaji. Prošnje za sprejem, katerim potreba priložiti krstni list, domovnico, npravnstveno spričevalo, zadnje šolsko spričevalo in eventuelno vojaško odpustnico, naj se pošljejo obratnemu nadzorništvu - ali oddajo osebno pri personalnem oddelku obratnega nadzornišva. Za uradnike se zahteva dovršitev kake srednje šole z maturo ali učiteljskega z maturo, za poduradnike pa meščansko šolo ali 4 razrede srednjih šol. Prosilci morajo biti slovenske, hrvatske ali srbske narodnosti in najmanj 18 let starl.

Splošno mnenje glede dražnje moke. Ker je javnost iz avtentičnih časniških in osebnih vesti doznala, da je na račun konsumentov sklenjena trda pogodba s slovanskimi mlinarili, se zadeva pri raznih prilikah pretresava, če bi se pri nas res ne moglo dobiti cenejše moke? Ali bi na pr. ne moglo razne korporacije v naši žitnici nakupiti pšenice, kateri je baje že znatno padla cena ter jo dali mliti našim mlinom, katerih imamo menda zase dovolj. Pri tem bi bil še ta dobiček, da bi ostali otrobi za živinorejce, konsumentu pa bi prišli ceneje do moke. Slavoniki mlini naj bi mli na pr. boli za eksport, naši domačini pa za naše lastne potrebe. S tem bi bilo gotovo ustreženo konsumentom in na tudi naš mlinar bi kaj prisluzil, ne pa samo slavonki krščeni in nekrščeni židje.

Is mestnega šolskega sveta. O izredni seji mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v ponedeljek, dne 23. junija in nadaljevala v uredno, dne 26. junija, prešli smo aledne obvestilo: Predsednik proglasi sklepčnost in stvritvijo. Na mize se vrne predsednik.

renije. Naknadno se odobri nekateri dopusti učiteljstva, ki jih je bilo radi nujnosti odrediti iz predsedstva. Zapisnik zadnje redne seje, ki se je vršila, dne 10. maja, odobri se brez ugovora. O razpisu višjega šolskega sveta glede nadzorstva šolske mladine pri verskih vajah izvrši se daljša razprava. Mestni šolski svet smatra se tu nekompetentnim kaj odrediti, ker stoji na stališču, da je po obstoječih zakonitih določilih ureditev nadzorstva stvar lokalnih konferenc. Pritrjuje pa dodatnemu predlogu, naj bi se obvezne šolske maše ob nedeljah in praznikih na vseh ljubljanskih ljudskih in meščanskih šolah opustile. — Stanislava Iskra, doslej suplentka na II. mestni deški šoli, imenuje se za dobo potrebe za začasno učiteljico. Poročila vseh slovenskih ljubljanskih ljudskih in meščanskih šol za šolsko leto 1917/18 vzejo se na znanje in se imajo predložiti višjemu šolskemu svetu. Uvažuje se resolucija, naj bi se s prihodnjim šolskim letom po možnosti na vseh šolah uvedel nerazdeljeni dopolnanski pouk, ker prevladuje mnenje, da se s tem dosežejo boljši učni uspehi. Reši se več prošnja za denarno podporo, ki jih je višjemu šolskemu svetu predložiti s priporočilom, da jim ugodi. Naglašja se potreba, da se preuredi nekateri šolski rajoni, da se tako razbremenijo nekateri šole, ki so prenapolnjene in da se v tem pogledu šole, kolikor mogoče izeenadijo. Zadevo naj tekom počitnic uredi ta administrativni in pedagoški referent po dogovoru s šolskimi vodstvi. Višje - sodno oblastvo je naprosilo, naj podrejenim okrajnim sodiščem naroči, da so v svojih sodnih poizvedbah napram šolskim vodstvom preciznejše in konkretnije. Mestni šolski svet se pooblasti pri vojaškem poveljstvu izposlovati, da bi učiteljstva v počitnicah ne klicalo v dejansko vojaško službo. Višji šolski svet je nujno naprositi, naj revidira imenovanja izza zadnjih desetih let, da se s tem popravi krivica, ki je zadela različne šolnike in šolnice. Obe učiteljski organizaciji naj se pa naprosita, da čimprej vpošljeta tozadevni material, ki se potem predloži višjemu šolskemu svetu v pospešeno uradovanje. Ker je dnevni red izčrpan in ker se niče več ne oglasi za besedo, zaključijo potem predsednik sejo.

Radovljica. Tu se je praznoval Vidov dan v bakljadi in primernim govorom ter petjem. Prihodnji dan 29. junija cvetlični dan za invalide, ki je prinesel za naše skromne razmere lepo svoto: 1300 K, kar se je poslalo vladni, pov. za soc. skrb. Zasluge za ta vseh imajo v prvi vrsti gospe: not. Peganova, dr. Jančeva in Spicarjeva in pridne gospe: Roza Bogatajeva, Ant. Fistrova, Sonja Jančeva, Mija Kovačeva, Sonja Peganova, Božena Segova, Nada Segova, Ela Tepinova, Milena Vengarjeva, ki so v dičnih narodnih nošah neumorno prodajale cvetke.

Razpis natečaja. Razpisuje se natečaj za mesto zdravnik v taborišču Strnišče pri Ptuj. S to službo spojeni prejemki obstoje iz nagrade 40 K na dan, iz proste hrane in prostega stanovanja. Nastop službe dne 1. avgusta t. l. Prosimi naj pošljejo svoje prošnje na Predstojništvo taboriščne uprave v Strnišče pri Ptuj.

Na stotine konfisciranih konj stoji in čaka že nekaj dni v Mariboru. Prišli so tja v posameznih transportih iz Hrvaške, deloma tudi iz Ljubljane. Namenjeni so kot klavna živina za Dunaj. Amerikanci Relief Administrationa Cognalo pa se je že pri predzadnjem transportu, da večina konj ni kot klavna živina, marveč, da se poskušajo naši in hrvatski najboljši konji pod tako pretežno vtihotapiti v Nemško Avstrijo. Zato se vsi ti transporti tu ustavijo in posamič pregledajo. Nerazumljivo pa je, zakaj zadnji tak transport že 3 dni čaka na — komisijo iz Ljubljane. Konji med tem crkavajo v vagonih, ker nimajo zadostne prehrane. Kdo je teh škandalov kriv? Do četrta jih čaka 600 takih konj na nadaljno rešitev.

Obupen položaj poštinih oficijantov. K poročili ljubljanskih dnevnikov, ki govorijo o koruptivnih razmerah pri ljubljanskem čekovnem uradu, bi bilo velikega pomena, da široka javnost, (ki smatra, da je osebo pri poštini in brzojavnem zavodu dobro plačano,) izve, delovanje in izrabljanje gori imenovanega uradništva. Imenovanja pri čekovnem uradu kričijo do neba. Tu se je nekvalificirano osebje, brez predpisane šolske izobrazbe in strokovne skušnje imenovalo v XI. X. ali celo v IX. činovni razred, med tem, ko se za nas ni storilo prav ničesar, ki bi imeli v prvi vrsti pravico, da se nas upošteva in da se nam izboljša naš gnotni položaj. Za nas so predpisani najmanj 4 razredi srednje šole, potem trimesečna praksa, trimesečni teoretični tečaj in strokovna stroga skušnja, da je potem deležen plače, kot aspirant 2 K 20 v na dan. V stari Avstriji smo imeli pravico, da po osmih službenih letih napravimo prometni tečaj in se nas imenuje asistentom, kjer bi nadalje napredovali s drugim državnim uradništvom. Torej se nas bi moralo

šole po 8 službenih letih v XI. činovni razred O skupine prejšnje službene pragmatike, za gospe in gospodine, pretežirane pri čekovnem uradu, pa tega ni treba, temveč se jih kar imenuje po par mesecih in v činovne razrede in skupine, kamor bi sploh spadati ne smeli. Kje je pravica? Ali je to demokratsko? Ne samo to. Poglejmo kam se nas je uvrstilo glede draginjakih doklad. Ne tja kamor spadamo, temveč med kategorijo cestarjev, financarjev in slug. Ali je to pravično? Če smo uradniki poštne uprave, če delamo isto službo kot naši tovariši v činovnih razredih, imamo isto odgovornost, kakaj se isto ne plača enako. Za jednako delo, jednako plačilo. Vemo, da ni mogoče vse naenkrat storiti, toda dobro vemo, da bi se nas radi novih draginjakih doklad ravno tako lahko uvrstilo med uradništvo in ne bi delalo nobenih težkoč, tem lažje, ko bi bil finančni efekt z malimi razlikami isti. Čakamo na novo regulacijo plač že meseca in meseca, vendar še ne pride od nikoder nič. Nameravamo nam dati nove draginjske doklade, kakor smo žitili v časopisih, upamo in trdno pričakujemo, da se nas pri teh ne bo prezrlo in da nas bodo uvrstili tja, kamor po vsej pravici spadamo — med uradništvo. Če nam je bila stara Avstrija mačeha, pričakujemo od demokratske Jugoslavije, da nam bo ta dobra mati. Najbolj nam pa je opmagano, da se nas še pred novo regulacijo takoj uvrsti v činovne razrede. To so naše zahteve, katerih ugodno rešitev pričakujemo v najkrajšem času, ker le tako lažje posvetimo vse svoje moči in zmožnosti službi, če nas ne bodo morale vsakdanje življenske skrbi.

Koncert. Tamburaški zbor »Tri glave« svira v soboto od 6—10. in v nedeljo od 4—10. ure pri »Zlatorogu« zraven Narodne kavarne, Vstopnina prosta.

Žiri. Šolska prireditelj, ki se je vršila 22. junija in ponovila 29. junija t. l. je jako lepo vzpela. Navzoče občinstvo je bilo s prireditvijo več kot zadovoljno. Dobiček, ki znaša 621 K, se uporabi za nabavo nove šolske zastave.

Mestna trgovska šola v Celju. Vpisovanje v dvorazredno deško trgovsko šolo in pripravljani prvi letnik ter v dvorazredno deklško trgovsko šolo za šolsko leto 1919/20 se vrši 16. in 17. septembra 1919 od 9. do 12. ter od 15. do 17. ure. Pojasnila (ustmena) o sprejemu, stanovanjih, preskrbi i. dr. daje ravnateljstvo.

Živinsko rjovenje. Dan na dan ali bolje noč za nočjo prihaja nadlega živinsko pijanih in rjovečih tolp hujša. Tako so prednočjem med 23. in 24. na 24. uro na cesti pred pošto in proti glavnemu dvorodu razgrajali ponočnjaki, da se je prebivalstvo tamošnjih hiš zgrajalo nad toliko neotesanim vedenjem ob tako resnem času. (Ali ni policije pred pošto?)

Na trgu je bilo danes izredno veliko raznih živil, sosebno pa še zelenjave in kuretnine. Tudi borovnic in češenj je bilo precej. Manj pa rdečih jagod. Češnje, dasiravno slabe, so bile po 2 kroni liter. Velike peteline so držale ženske po 35 kron, par precej velikih piščancev po 28 kron, kokoši po 30 kron, precej velike race na par po 40 kron. Ker pa ljudje po teh cenah niso hoteli kupovati, so morale prodajalke znatno popustiti od prvotnih zahtevkov.

Rojak iz Kitajske. V Ljubljano je prispel zdravnik dr. Razlag, nečak pokojnega slovenskega pisatelja in politika dr. J. Razlaga, ki živi že 26 let v Hongkongu na Kitajskem. Dr. Razlag je rojen v Kamniku. V domovino se je vrnil preko Angleške. Ako bi kdo želel dobiti točne in zanesljive trgovske informacije o Kitajski, mu je dr. Razlag prav rad na razpolago.

Knez Windischgrätz prodaja svoje gozdove. V milanskem listu »Corriere della Sera« z dne 26. junija t. l. citamo tale oglas: »Prekrasno gozdno posestvo, obsegajoče 11.200 hektarjev, v Julijski Veneciji, je na prodaj kakor delniški družbi v svrhu, da izkoristijo gozdove, ki bi dali stoječ 2 milijona m³ lesa, od katerega je 1 in pol milijona m³ sečnega lesa. Zelo ugodne vozne ceste. V bližini je pet železniških postaj in več naprav za razrezanje lesa. Točne informacije daje gozdni svetnik Alfred Körbl v Planini pri Postojni, Julijska Venecija.« — Ti gozdovi so last kneza Windischgrätzja. Ker je v Italiji veliko nedostajanje lesa, ni dvomiti, da se je na prvi oglas že javilo nebroj kupcev in da so gozdovi danes že prodani. Prekrasni gozdovi na Notranjskem bodo torej v kratkem izginili, ker se pač ni ni nadejati, da bi se les sekali racionalno.

Čolnarjem. Čolnarji — tovarni in športniki — se opozarjajo na opasnost na Ljubljani. Izredno morajo biti previdni, kadar plovejo s čolni pri odstopu Grubarjevega prekopa. Tam morajo voditi čolnike kar je mogoče blizu levega Ljubljanskega obrežja. Ako bi kdo zašel v središče, kjer je vrtnec, ga voda potegne v Grubarjev prekop in potem je izgubljen. Posebno sedaj, ko so zatvornice odprte in je voda zaradi tega silno deroča in močna, je vanka rešitev brezupna. Tudi če bi prišel h kraju, ne ga nadejati, da bi se rešil, če

ne more rešiti, ker je ob bregovih škarp. Čolnarjem po poklicu je ta nevarnost znana, ne pa tako vsem športnikom in še na neko nevarnost bi bilo opozoriti. Na takovski »piscici« je takoj, ko se pokaže solnce, polno napol doraščene mladine, ki se kopije in uganja po vodi svoje burke. In javno tukaj je našel v valovih še marsikdo svojo smrt še preje, ko je bilo vojaško kopališče. Bili so na razpolago vedno vojaški dobri plavalci s čolnom, pa še niso mogli vsakega rešiti. Sedaj je pa kopalec pripuščan sam svoji usodi in ako ga vrtnice potegne pod vodo, ni nobene rešitve več. Tukaj bi kazalo vsakega nekaj odločnega ukreniti, predno se kaj pripeti.

Pred karlovičkim mostom so napeljali čez Grubarjev prekop tik nad vodo žično vrvo, katere naj bi služila kot zadnje upanje za rešitev življenja, ako bi kakoga ponesrečenca voda prinesla še zavestnega do tja. Mogoče bi bilo dobro zaradi agurnosti napeljati v gotovem razdalju še par takih vrvi?

K roparskemu umoru na Jesenjak. V eni zadnjih števil listu smo objavili poročilo o poteku ropotne razprave proti Antonu Završniku in o razsodbi, s katero je bil imenovan obsojen radi roparskega umora na vilišce. Sedaj se nam poroča, da so se našle osebe, ki poznajo onega skrivnostnega Reindla, na katerega vali Završnik krivdo. Ker je obtoženec zagovornik prijavil proti obsodbi ničnostno pritožbo, je mogoče, da nam prinese ta razkritja v zadevi popolno jasnost.

Dan invalidov. LDU Beograd, 4. julija. Načelnik štaba vrhovne komande, vojvoda Mišić je v imenu celokupne srbske - hrvatske - slovenske vojske izdal proglas, s katerim objavlja, da je rojstni dan kralja Petra dne 12. julija (29. junij stare štetve) določen za invalidski dan. Ta dan se bodo v vsem kraljestvu od prestolnice do najmanjšega sela nabirali darovi v korist naših hrabrih invalidov, katerih prelita kri in polomljene kosti, kakor pravi vojvoda Mišić v proglasu, je izpolnila našo zaoblubo.

Strasen položaj vpokojencev, invalidov, vdov in sirot južne železnice. Še enkrat in zadnjič se ozglasimo v javnosti in vprašamo, kaj bo vendar z nami. Trkali in prosili smo že vsepovsodi, a kaj smo dosegli, da se nam ta bedni položaj vsaj nekoliko izboljša. V petih letih te hude draginje smo dosegli, da nam je uprava južne železnice poleg pokojnine v dveh obrokih izplačala enim 160 kron, drugim 200 K podpore, to je bilo vse, kar smo dosegli v teh hudih časih draginje. Predstavite si invalide, kateri so za vsako službo nesposobni in veliko jih je s štirimi ali še več otroci, kateri so in še obiskujejo šolo v tem hudem času, potem starčke, kateri komaj lažijo okrog, kako naj si eni ali drugi še kaj prislužijo, da bi lažje izhajali, to je nemogoče. Dosedaj smo delali dolgo, kaj pa sedaj, ko nam noben človek več ne zaupa in kako bomo mi naše dolge poravnali, to nas hudo skrbi. Naša uprava ima trdo srce in zaprta ušesa: prosili smo tudi naše stanovske tovariše, kateri še službo opravljajo, naj bi nam pomagali, da vendar dosežemo vsaj polovično draginjsko doklado njim enako, ali vse prošnje so zaman. Še en korak storimo, predno umremo lakote: obračamo se s ponižno prošnjo na gosposde poslance v Narodnem predstavništvu v Beogradu vseh treh strank, naj nam blagovolijo priskočiti na pomoč in izposlovati draginjsko doklado in nas rešijo gotove smrti: mislimo, da kjer vzame južna železnica denar za aktivne službenice, tam ga bo dobila tudi za največje reveže. Mi, ki smo žrtvovali svoje zdravje ugravi, ona nas pa pusti sedaj v največjem pomanjkanju, tega si pač nismo zaslužili, to ni socialno. Obenem prosimo gosposde poslance, da se vsem vpokojencem, brez razlike katerega leta je bil kateri umirovljen, enakomerno uredi pokojnina. S trdnim zaupanjem gledamo na naše gosposde poslance v Beogradu in prosimo hitre pomoči, za kar jim bomo zelo hvaležni.

Interesantom. Pri nekem aretirancu so se našli sledeči predmeti, kateri izhajajo najbrže od kake tatvine: 1 srebrn novic izza vlade Marije Terezije leta 1774, v velikosti starega goldinarja, na eni strani dvoglavi avstrijski orol, na drugi prekrizani butari (?), v vsakem od nastalih 4 polja krona; 2 srebrn tolar v velikosti petkronskega tolarja izza vlade Franca II. iz leta 1793, na eni strani glava Franca II., na drugi prav podoben ornament, kakor pod 1.; 3. šmarna petica iz leta 1745; 4. šmarna petica iz leta 1794, z glavo Franca II.; 5. srebrn tolar, na eni strani glava Friderika Avgusta, kralja saksanskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1811«; 6. približno enak tolar, na eni strani z glavo Friderika II. Avgusta, kralja saksanskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1820«; 7. dvajsetica iz leta 1832, na eni strani glava Franca I., cesarja avstrijskega, na drugi z dvoglavljenim orlom; 8. dvo-kronski novic iz leta 1912; 9. enokronski novic iz leta 1915; 10. možna srednjeverilica srebrna ura, remonter, en pokrov ima rimske številke, precej velike na belem pasu, okoli vseh kazalcev mal bel krog; med tem krogom in številkami ter ob znanjem robu številčnega pasu rumen pas, od kojih je notranji okrašen s cveticami. Na zadnji strani ure, to je na pokrovu, je vrezan kraj, ki dirja od leve na desno. Ura ima na notranji strani pokrova znamenito številko (katera se za sedaj ne imenuje); 11. trije bankovci po 50 kron, 13 bankovcev po 20 kron; en bankovec za 10 kron, en rdeč bankovec za 2 kron, en vijolič bankovec za 2 kron, dva bankovci po 1 kron. — Vse to je iz leta 1774.

Interesantom. Pri nekem aretirancu so se našli sledeči predmeti, kateri izhajajo najbrže od kake tatvine: 1 srebrn novic izza vlade Marije Terezije leta 1774, v velikosti starega goldinarja, na eni strani dvoglavi avstrijski orol, na drugi prekrizani butari (?), v vsakem od nastalih 4 polja krona; 2 srebrn tolar v velikosti petkronskega tolarja izza vlade Franca II. iz leta 1793, na eni strani glava Franca II., na drugi prav podoben ornament, kakor pod 1.; 3. šmarna petica iz leta 1745; 4. šmarna petica iz leta 1794, z glavo Franca II.; 5. srebrn tolar, na eni strani glava Friderika Avgusta, kralja saksanskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1811«; 6. približno enak tolar, na eni strani z glavo Friderika II. Avgusta, kralja saksanskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1820«; 7. dvajsetica iz leta 1832, na eni strani glava Franca I., cesarja avstrijskega, na drugi z dvoglavljenim orlom; 8. dvo-kronski novic iz leta 1912; 9. enokronski novic iz leta 1915; 10. možna srednjeverilica srebrna ura, remonter, en pokrov ima rimske številke, precej velike na belem pasu, okoli vseh kazalcev mal bel krog; med tem krogom in številkami ter ob znanjem robu številčnega pasu rumen pas, od kojih je notranji okrašen s cveticami. Na zadnji strani ure, to je na pokrovu, je vrezan kraj, ki dirja od leve na desno. Ura ima na notranji strani pokrova znamenito številko (katera se za sedaj ne imenuje); 11. trije bankovci po 50 kron, 13 bankovcev po 20 kron; en bankovec za 10 kron, en rdeč bankovec za 2 kron, en vijolič bankovec za 2 kron, dva bankovci po 1 kron. — Vse to je iz leta 1774.

Interesantom. Pri nekem aretirancu so se našli sledeči predmeti, kateri izhajajo najbrže od kake tatvine: 1 srebrn novic izza vlade Marije Terezije leta 1774, v velikosti starega goldinarja, na eni strani dvoglavi avstrijski orol, na drugi prekrizani butari (?), v vsakem od nastalih 4 polja krona; 2 srebrn tolar v velikosti petkronskega tolarja izza vlade Franca II. iz leta 1793, na eni strani glava Franca II., na drugi prav podoben ornament, kakor pod 1.; 3. šmarna petica iz leta 1745; 4. šmarna petica iz leta 1794, z glavo Franca II.; 5. srebrn tolar, na eni strani glava Friderika Avgusta, kralja saksanskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1811«; 6. približno enak tolar, na eni strani z glavo Friderika II. Avgusta, kralja saksanskega, na drugi strani grb, okoli njega napis: »Zehn eine feine Mark 1820«; 7. dvajsetica iz leta 1832, na eni strani glava Franca I., cesarja avstrijskega, na drugi z dvoglavljenim orlom; 8. dvo-kronski novic iz leta 1912; 9. enokronski novic iz leta 1915; 10. možna srednjeverilica srebrna ura, remonter, en pokrov ima rimske številke, precej velike na belem pasu, okoli vseh kazalcev mal bel krog; med tem krogom in številkami ter ob znanjem robu številčnega pasu rumen pas, od kojih je notranji okrašen s cveticami. Na zadnji strani ure, to je na pokrovu, je vrezan kraj, ki dirja od leve na desno. Ura ima na notranji strani pokrova znamenito številko (katera se za sedaj ne imenuje); 11. trije bankovci po 50 kron, 13 bankovcev po 20 kron; en bankovec za 10 kron, en rdeč bankovec za 2 kron, en vijolič bankovec za 2 kron, dva bankovci po 1 kron. — Vse to je iz leta 1774.

o pogrešitvi ali tatvini teh predmetov kaj znano, naj to levi najbližnji orožniški postaji, ali pa vojaškemu sodišču v Ljubljani ad S 284/19.

Kavarna »Zvezda« ima telefon št. 335, ki je gostom na razpolago. **Strajke neurje** in toča v cirčniški kotlini. Dne 3. julija je strašno neurje s točo uničilo vso letino v občinah Grahovo in Zirovnica v Cirčniški kotlini ter razen trga v vaseh Lipsenje, Bločice, Radle in Martinjak. Toča je padala od 12. do 13. ure ter je ležala pol metra visoko po poljih in travnikih. Tudi sadje je vse uničeno. O žitu in senu niti govora ni, da bi se dalo pokositi. Ljudstvo je v skrajni bedi, ne samo, da so mu uničili vsi prideški, bo tudi za živino prehrana nemogoča, če ne priskočijo merodajne oblasti nemudoma in izdajo na pomoč ljudstvo že sedaj nima niti najpotrebnejšega ter je navezano na pomoč sosedov. Umestno bi bilo, da se vse občine spomnijo teh revežev ter jim pomagajo po svojih močeh.

Hudi nalivi. Predvčerajšnjim je nastal okoli poldne hudi piš, potem je začelo pa grmeti in treskati. Naposled se je vril dež, kakor iz škafa, vmes pa je bila pomešana toča, ki je nazadnje padala sama, a k sreči le malo časa. V par minutah je posijalo zopet solnce. Toča tukaj ni napravila posebne škode, pozna se le malo po fiholu in drugih mehkejših rastlinah. Dež, solnce in zopet dež, to se vrtil, kakor v mesecu aprilu. Vodovje je vsled hudih nalivov zelo narastlo in se je bati povodenj, za žita je pa nevarnost, da ne poležejo.

Veseli pojav. Opažati je, da so se začele nekatere gostilne precej prazniti, to se pravi, tisto pijančevanje pojenjuje. Le na »bortzah« je ob gotovih dneh in gotovem času še precej živahno, sicer imajo pa pivnice že precej normalno lice. Ta pojav je pripisovati raznim okoliščinam. Prej so ljudje morali bolj obiskovati gostilne, ker ni bilo drugod dobite hrane, sedaj pa se dobe vsakovrstna živila na trgu in po trgovinah. Nadalje so se ljudje oprijeli nekoliko bolj dela, v tem ko so preje samo popivali in kritizirali. Tudi naraščajoča draginja, pomanjkanje denarja in dejstvo, da se je ustavilo precej raznih podpor, je pijančevanje omejilo. Kmeti, pr. si ga privoščijo polno mero le ob nedeljah in praznikih, med tednom morajo delati. Enaka je s drugimi stanovir. Največ pa, menda se prav nič ne motimo, je pijančevanje provzročalo prekopavanje, recte navijanje cen. Pri tem so imeli prste vmes raznovrstni elementi. Vsak delomrznež, vsak postopač in tudi gotovi »gospodje« so se pečali z draženjem in nekateri so pri tem res zaslužili lepe zneske. Poklicani trgovci so si napravili lepe tisočake, drugi nepoklicani elementi so pa vse sproti pognali po grlu. Popivali so, da je vse teklo od miz, vozili so se z avtomobili, izvožili in po železnicah: sploh živeli so kakor ptice pod nebom. Za vsako stvar je bil prekupec merodajen, iz prve roke nisi potrebnice dobil nobene. Sedaj, ko je že po trgovinah vsega dovolj, je prezezana nit prekupevanja in pijančevanja. Kronice, katere morajo služiti z delom, gotovo tako lahko mišljeno ne zapravljajo, kakor one, ki so jih pridržali. Kakor pridobljeno, tako izgubljen!

Osebnost. LDU, Beograd, 4. julija. Dr. Vilhelm Baltić, dosedanj nadzornik II. razreda v ministrstvu za notranja dela, je imenovan nadzornikom I. razreda v istem ministrstvu.

K dvomesečni orožni vaji sta klicana letnika 1889 in 1888, in sicer se ima zgledati letnik 1889 dne 26. julija, letnik 1888. pa dne 30. julija — oba ob 8. uri dopoldne — pri pristojnem vojnopolnišnem poveljstvu. Vojaško opremo in obleko (zlasti plašč in perilo), za katero se dobi primerno odškodnino je prineseti s seboj. Zgledati se morajo vsi, ki so v ozemlju kraljevine SHS pristojni ali rojeni in tudi oni, ki ne morejo dokazati, da so inozemski državljani. Rezervni častniki, praporščaki in kadetni aspirantje se pozovejo po potrebi ne glede na letnike. Na prošnje za oprostitve se ne bo oziralo. Natatnejše bo razvidno iz pozivnih razglasov.

Zahvala. Fantje 11. poljske stotnije lj. pešp. se iskreno zahvaljujejo za darila poslana ob priliki proslave Vidovega dne in obenem pošiljajo iskrene pozdrave iz koroškega bojišča. Cetov: Tič Valentin, Kestner Rok, Kavšek Pavel, Desetn. Ivan Pešec, Kraševac Alojz, Martin Jurjevič, Belič, Jordan Rodolf.

Umri je danes ob 3. uri zjutraj v deželni bolnici g. Anton Jeglič, prvi nadpaznik v prisilni delavnici in občinski svetnik. Pogreb bo jutri, v nedeljo ob 4. popoldne iz deželne bolnice.

Umri je v kopališču Lipik znan ljubljanski trgovec Ernest Hamerschmidt, čigar truplo se je prepejalo v Ljubljano N. v m. p.!

Umri je v Kortah pri Portorosi v Istri nadučitelj g. Franjo Orel. N. v m. p.!

Posređovalni urad za begunce SHS v Ljubljani je prejel potom upravnika »Slov. Narod« od Neimenovanega iz Trilža znesek 57 K 22 v kot dar goriskim beguncem. Hvala!

Ženaki Casanova ali »Alhura« se je včeraj prvič predvajal v Kino Idealu na zadovoljnost vsakega občina.

siva. Glavno vlogo igra dražestna umetnica Rozi Szollasy, ki ima izvrstne solgralce kot so Julij Gall, Koloman Körmeny, Geza Erdelyi in Eliza Malatinaka. Kraina je pantomim v drugem dejanju. — Poleg tega je še na sporedu enodejanska burka »Suzanin ženin« — Ni za mladino. Kino Ideal.

Vremensko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji srčni tlak 736 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4	2. pov. 737-3	737-3	22-0	sl. jgv. brezvet.	več. oblak jasno
5	7. zj. 737-2	737-2	14-1	sl. jgv. brezvet.	več. oblak

Padavina v 24 urah 0 mm. — Srednja včerašnja temperatura 17-49, normalna 19-30. — Vremenska napoved za jutri: Spremenljivo, toplo in vetrovno vreme.

Kultura.

„Prodana nevesta“ na slov. odru 25 let!

(Prispevek k zgodovini slov. opere.)

Pod dirigentstvom Mat. Hubada se je izvajala na koncertu Glasbene Matice dne 15. decembra 1892 prvič iverura »Prodane neveste«. Ze za sezono 1893/94 stojita na repertoarju mlade naše opere tudi Smetanovi remek - deli »Prodana« in »Poljub«. In resnično, prvič sta uprizorila »Prodano nevesto« dne 15. februarja 1894 kapelnik-skladatelj Fran Gerbič in režiser Jos. Noll. V poldrugem mesecu so jo dali sedemkrat zapored v razprodani hiši. Od tedaj je ostala »Prodana nevesta« stalno na repertoarju naše opere in redke so bile sezone brez nje. Od leta 1894—1919, torej tekem 25 let, je doživela ta češka vzorna narodna opera med vsemi operami pač največ repriz ter je število njenih predstav vsaj poldrug sto. Iz svojih zapisov, ki so, žal, nepopolni, ker nimamo ohranjenih vseh gledaliških lepakov, naj navedem ob 25letnici »Prodane neveste« na našem odru in k 25. predstavi v sezoni 1918/19 nekaj osebnih podatkov. Maženke so bile v vrsti po sezonah: gđ. Leščinska, gđ. Sevlčková, gđ. Neomi, gđ. Prochazkova, ga. Hanuš-Slobodova, ga. M. Skalova, gđ. Šipankova, gđ. Pirkova in gđ. Richtrova. Jankoti so bili: gg. Beneš, Purkrabek, Desari, Orzelski, Štěpanek, Vlček, Rjezunov, Fiala, Krampera in Drvota. Kečali: gg. Vasiček, Pestkowski, Aschenbrenner, Peršl, Betetto, Vlček, Križaj, Za-they in Rump. Vaški: gg. Pavšek, Podgrajski, Hašler, Lebeda, Zach, Hess, Horský in Kováč. Krusišne: gg. Noll, Kral, Ouřednik, Florian, Čermak i. dr. Ljudmile: gđ. Rihova, Towarnicka, Jungmannova, Carneri, Glivarčeva, Stolzova, Reissova, Peršlova in Medvedova. Esmeralde: gđ. Nigrinova, Polakova, Peškova, Vugrinčič, Thalerjeva, Skalaka i. dr. Principali komedijantov: gg. Inemann, Lier, Dragutinovič, Rus, Gradiš, Verovšek, Marek i. dr. Kapele: gg. Gerbič, Benišek, Tomaš, Talich in Rukavina. Med abonenti jih živi mnogo, ki se bodo radi spominjali tega in onega; spominjamo se s hvaležnostjo nanje zlasti vsi mi, bivši voditelji gledališča, ki smo se v delu za razvoj naše opere postarali ter si prislužili častni naslov očetov »kulturne gnilebe«. Jeklenih živcev in celo goro humorja smo morali imeti. In obojega imamo še dandanes dovolj! Zelimo, da bi tega znanomem ne bilo treba več in da bi »Prodana nevesta« na našem odru dočakala tisto višino naše opere, za katero smo stremili od vsega začetka in tekom najhujših finančnih mizerij doslej, ko se vremena »Kranj-cem« že jasnijo.

F. G.
Roditeljski sestanek na IV. mestni šoli se je vršil pri zelo obilni udeležbi staršev v ponedeljek 30. junija t. l. G. šolski zdravnik dr. M. Rus je poučil navzoče v poljudni obliki in zanimivih slikah o uplivi alkohola v higieničnih, socialnih in pekunarnih ozirih. Predavanje je bilo dolgo, a vendar vsem prekratko. Ko je g. doktor govoril že nad poldrugo uro in omenil, da bo kmalu končal, so se matere oglasile, da naj nadaljuje, ker bi ga rade še poslušale. To je znak, da je g. predavatelj ubral pravo struno in da je obvladal povsem predmet predavanja. Dosegel je popoln uspeh; slab učinek alkohola na človeško dušo in telo je slikal v tako prestrah barvah in s tako živo besedo, da je gotovo vsak navzoči oče in vsaka navzoča mati sklenila v svoji duši: Ne, moj sin ne bo pijanec; moja hči ne bo pijanka! To pa je bil namen g. doktorja. Gasiti kar je že napol pogorelo, je brezuspešno delo; stari rod izpremeniti bo težko šlo; pijanec se izpreobra, ko se v jama zvrne; a mladi rod, našo mladino obvarovati pred to kugo, to se bo nam lažje posrečilo, ako vsi merodajni faktorji zastavijo svoje sile v ta namen. Za tako plemenito strem-ljenje pa je pridobil g. dr. Rus vse navzoče pri zgoraj omenjenem sestanku in s tem veliko pripomogel k dosegi smotra, ki za njim stremi šola. G. dok-

torju bodi tedaj izrečena javna sahalva na njegovem trudu, da bi na ta način pripomogli naši Jugoslavlji do krepkih, krepkih, zdravih in jakih državljanov; starši, ki so bili pri predavanju so svojo hvaležnost izrazili z živahnimi ploskanjem ob koncu predavateljevega govora.

Glasbena Matica. Spored II. koncerta bratov Milana in Dušana Jovanovića v ponedeljek, 7. julija 1919 obezda sledeče lepe skladbe: I. del, 1. Pagani: Koncert (D-dur). 2. a) Čajkovskij: Čanson triste. b) Mozart: Menuett. c) Händel: Menuett. 3. Wieniawski: Souvenir de Moscou. II. del, 4. Sarasate: Carmen Fantazija. 5. Vieuxtemps: Balade in Polonaise. 6. Ševčík: Fantazija.

Koncert bratov Jovanovićev. Eno prvih mest med letošnjimi prireditvami zavzema koncert bratov Milana in Dušana Jovanovića, ki se je vršil 3. t. m. v Unionski dvorani pri docela razprostranih prostorih. Skoroda vse vrline, ki so jih slavile reklamne novice, so se izkazale osobito na violinistu. Spored je bil sestavljen tako, da je v prvi vrsti vseboval tehnično težko izvedljive točke, pri katerih je mogel violinist dokazati svojo virtuozno dovršenost; to posebno pri Vieuxtempsovem koncertu, ki ga je doigrat z neverjetno lahkoto in obudovanja vredno sigurnostjo. Sploh je njegova tehnična plat bolj razvita ko čustvena, kar sem osobito opazil pri Chopinovem nocturnu, ki je bil nekoliko slabše prednašan od ostalih točk; tudi spremljevanje pri tej točki se mi je zdelo preveč hrupno, kar je malce banaliziralo njeno itak sentimentalno lepoto. Sicer sta pa v ostalih točkah igrala docela enotno, čeprav je naravno, da spremljevalec v nobenem oziru še ni tako dovršen kot njegov starejši brat. Vendar moremo od obeh pričakovati še velike izpopolnitve, posebno ker nikakor ne napravljata vtisa »čudeznih otrok«, temveč sta prava umetnika, na katera smo lahko ponosni pred ostalim svetom. Občinstvo — ki se še vedno ne more navaditi na red — je bilo navdušeno in je z odkritim odobravanjem kar obsipavalo umetnika, ki sta še dodala nekaj priljubljenih točk izven sporeda.

L. M. Š.
Mlada, izborna srbska umetnika, Milan in Dušan Jovanović, priredita v ponedeljek, dne 7. julija zvečer ob 20. uri v Unionski dvorani na mnogostoransko od občinstva izraženo željo še drugi koncert s povsem novim sporedom. Vstopnice se dobivajo od sobote opoldne naprej v trafiki v Prešernovi ulici 54.

Zivio Wilson! Long live Wilson! Koračnica za glasovir, posvečena osloboditelju naroda, izšla je izpod stampe sa slikom Wilsonovom. Dobiva se u svim zagrebačkim knjižarama, kao i kod autora: August Remec, učitelj glasbe u Zagrebu, Dalmatinska ulica — Cijena 6 K. U Ljubljani se prodaja u bukvarni L. Schwentner.

Ptujsko pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 20. t. m. zaključni koncert 35. društvenega leta v prostorih Narodnega doma. Sodeluje ptujska mestna godba. Začetek koncerta je ob 16. uri (4. popoldne). Vse cenj. prijatelje in prijatelje slovenske pesmi vabi k obilni udeležbi pripravljali odbor.

Gospodarstvo.

»Ljubljanska kreditna banka.« V mesecu juniju vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 26.783,208 K 13 v, dvignilo pa 26.555.773 K 37 v. Stanje vlog koncem junija 90.538.367 K 85 v.

Mestna hranilnica Ljubljanska. Promet meseca junija 1919. 1101 strank je vložilo 2.524.059 K 09 vin.; 1457 strank je dvignilo 2.374.910 K 41 vin. Stanje vlog s kapitaliziranimi obrestmi vred 86.980.954 K 78 vin. Število vložnih knjižic 41.289. — V II. četrtletju 1919 se je hipoteknih in občinskih posojil izplačalo 250.108 K 12 vin., vrnilo 1.354.425 K 39 vin. Stanje posojil 21.765.327 K 31 vin.

P. n. občinstvu. Jadranska hotelska in kopališka delniška družba, Sušak-Reka, prvo in največje jugoslovansko podjetje te vrste je ustanovilo po celem Primorju svoje hotele in kopališča kakor: »Jadranc« Sušak-Reka, hotel pension in veliko morsko kopališče. »Jadranc« v Bakru, hotel pension in morsko kopališče. »Miramare« Cirkvenica, palace-hotel. »San Marino« Novi Vinodol, hotel pension. Naprave so prvostopne in opremljene z vsem komfortom. Razun tega so pa tudi zgoraj imenovana kopališča edina, ki pridejo sedaj v naši državi kot morska kopališča v poštve. Sedaj, ko je nastalo v teh krajih stalno in lepo vreme priporočamo jih toplo p. n. občinstvu kot zdravilišča in letovišča. Nadaljnja pojasnila daje: Jadranska banka, podružnica Ljubljana ter Ljubljanska kreditna banka.

Cepjenje prašičev zoper rdečico. Vsled prepovedi deželnega veterinarskega urada, se prašiči ne bodo cepili v mestni klavnici, ampak na domu. Kdor hoče imeti prašiče cepljene, naj to naznani v pisarni mestne klavnice vsaj do 8. julija. Za cepjenje je plačati 8 kron od prašiča. Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo ima v zapenskem skladu

13 strojev za mesarje. Mesarji naj vložijo svoje ponudbe pri Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo do 15. julija. Trboveljska premogokopna družba naznanja, da ji je sedaj možno po-

Nainovejša poročila.

(Naša izvirna poročila.)

DOGODKI NA REKI.

Reka, 5. julija. Včeraj je vladal na Reki mir. Reška mladina je namerala nadaljevati z izgredi. V borbi je bilo vsega skupaj ranjenih do 20 francoskih vojakov, 10 francoskih častnikov in nekoliko Angležev. Pri demolanju Čitaonice je sodelovala tudi laška vojska. Iz Čitaonice je zmanjkala vsa srebrna jedilna priprava, ki jih je imela Čitaonica za čajanke. Vojaštvo še vedno straži demolarne prostore. (Sredi poročila je odpovedala telefonska zveza, vsled česar poročilo ni popolno.)

O DEMISIJI ROMUNSEGA MINISTRSEGA PREDSEDNIKA.

Pariz, 4. julija. Bratiano je odpotoval v Bukarešto, da poda kralju svojo demisijo. Pariško časopisje razpravlja o njegovi demisiji in naglašja, da se je Bratiano odločil, da odstopi zategadel, ker mirovna pogodba ne odgovarja romunskim zahtevam in so se pojavile resne težave glede Besarabije, Banata in Transilvanije. Časopisje izražja željo, da bi Bratiano ostal na svojem mestu in se zopet vrnil v Pariz, da podpiše mirovno pogodbo v imenu Romunije.

POVRATEK AMERIŠKIH ČET V DOMOVINO.

Pariz, 3. julija. General Pershing se je odločil, da ostane na Francoskem, dokler ne bodo končane vse dispozicije, ki se tičejo prevoza ameriških čet v domovino. Dne 15. julija se ameriški glavni stan premesti v Pariz. Istočasno prenehata Bordeaux in Nazaire fungirati kot ameriški pristanišči. Na sestanku vojnih poročevalcev v Parizu je general Pershing izjavil, da bodo ameriške čete stražile Reno, dokler ne bo docela izpolnjena mirovna pogodba. Amerika bo odpoklicala iz Nemčije svoje čete, ako se bo prepričala o dobri volji nemške vlade, da izpolni vse mirovne pogodbe, vendar pa ostane 5000—6000 Američanov v Nemčiji, dokler bo trajala okupacija. Anglija namerava v istem razmerju reducirati število svojih čet na ozemlju, ki je podrejeno njeni okupaciji. Zadnji transport ameriških čet je včeraj prispel na potu iz Sussie v Brest.

FRANCIJA KUPUJE PREMKG V AMERIKI.

Pariz, 3. julija. Francoska vlada se pogaja z Ameriko glede nabave premoga. Kakor javlja »Chicago Tribune« namerava Francija nakupiti več parnikov, ki bodo vozili v Ameriki nakupljen premog na Francosko. Dosedaj je Francoska nakupila 8 milijonov ton premoga.

MIROVNA POGODBA V FRANCO-SKI ZBORNICI.

Pariz, 3. julija. Komisija za mirovno pogodbo v francoski zbornici je imela danes dopoldne svojo prvo sejo. Sodi se, da bo izvoljen za predsednika Barthou, René Renoult ali Viviani.

ODPRAVA CENZURE IN OBSED-NEGA STANJA.

Pariz, 3. julija. Ministrski predsednik Clemenceau se je včeraj izjavil namram Jeanu Dupuy, predsedniku sindikata pariških časnikov, da bo francoska vlada odpravila cenzuro in obsedno stanje, čim bodo ameriški, angleški in nemški parlament ratificirali mirovno pogodbo.

KONVENCIJA Z AMERIKO IN ANGLIJO.

Pariz, 4. julija. Listi objavljajo besedilo konvencije, ki jo je sklenila Francija z Ameriko in Anglijo. Razni listi pogrešajo točne oznake glede vojaške pomoči, ki jo naj nudijo Franciji Združene Države. Iste pomisleke izražajo listi tudi glede pogodbe, sklenjene z Anglijo, vsi pa soglašajo s tem, da je konvencija med Francijo na eni strani in med Ameriko in Anglijo na drugi strani velike politične važnosti.

ODPRAVA POŠTNE IN BRZOJAVNE CENZURE.

Pariz, 4. julija. Naivšji gospodarski svet pod predsedstvom lorda Roberta Cecilja je odločil odpraviti poštno in brzojavno cenzuro, čim se razveljavi blakada to je, čim bo nemški parlament ratificiral mirovno pogodbo.

POZNANJ SE PRIKLOPI POLJSKI.

Varšava, 3. julija. Delegati nemško narodnega sveta in meščani iz Toruna in Bydgoszcza so prispeli v Varšavo, da se pogajajo s predstavitelji Poznanjskega gleda priklopljenia bivšega pruskega teritorija k Poljski. Izjavili so, da hočejo postati lojalni državljani poljske republike. Poljska vlada jim je dala vse potrebne garancije za svobodno gospodarski in narodni razvoj.

O ITALJANSKI ZVEZAN Z AVSTRIJO.

Lausanne, 4. julija. »Gazette de Lausanne« z dne 4. julija piše v uvodniku: »Jugoslovanska vlada obdružuje Italijo, da se skriva pogaja z Avstrijo in Madjarsko in da je preskrbljevala Nemško Avstrijo z strelhom v borbi proti Jugoslovanom. Ni dvoma, da se bo Italija potrudila, da čim najpreje pojasi ta očitanja. Podrobnosti, ki jih navaja beogradska vlada so zelo zanimive.

streči cenjenim odjemalcem v doglednem času z njenim najboljšim sagorskim belim apnom. Tozadevna cenjena naročila naj se blagovolijo nasloviti na reprezentanco, Ljubljana, Knaflijeva ulica 13. 6208

ORLANDO V LUGANU.

Geneva, 3. julija. Bivši italijanski ministrski predsednik prispe te dni v Lugan, kjer ostane, kakor ironično pišejo nekateri listi, več mesecev v prognanstvu.

LORD NORTHCLIFFE IRSKI POD-KRALJ.

London, 3. julija. Listi poročajo, da je lord Northcliffe imenovan za podkralja na Irskem. Dobil bo dalekosežna pooblastila, da reši irsko vprašanje.

UKRAJINSKO - BOLJEŠEVIŠKA ZVEZA.

Varšava, 2. julija. Vlada takozvane zapadne Ukrajine je po razpadu avstro-ogrške monarhije imela svoj sedež v Stanislavovu. V posebni pogodbi je pri boljševiki kot gospodarje v ukrajinskih pokrajinah bivšega ruskega carstva. Z ozirom na to so boljševiki obljubili Ukrajincem v Vzhodni Galiciji pomoč proti Poljakom. Ta pogodba je bila sklenjena v Kijevu. Bila je rezultat dolgotrajnih pogajanj, ki so se pričela v Ploskirovu, začetoma meseca junija, končala pa v Kijevu nedavno tega, najbrž 16. junija. Grekov vodja boljševikov je prevzel poveljništvo pokrajinskih čet, ki se bore v Vzhodni Galiciji proti Poljakom. Boljševiki imajo pripravljeni dve armadi pod poveljništvom generala Antonova, da vdre z njimi na Poljsko in s tem podpro Ukrajince. Njihov glavni stan se nahaja v Zytomierzu in Slawuti. Poljski državni zbor, vznemirjen vsled dogodkov v Vzhodni Galiciji, je sprejel resolucijo, ki sta jih stavila dr. Glombinski in Rataj, v kateri se zahteva izdatna pomoč za ozemlje, ki je že toliko trpelo za Poljsko. Zbornica je odklonila resolucijo Daszynskega in socialistov.

DEMANTI O POLJSKO - BOLJEŠEVIŠKI ZVEZI.

Varšava, 5. junia. Pooblaščen smo z vso odločnostjo demantovati vest, ki jo je razširil ukrajinski korespondenčni urad o konvenciji, ki se je baje sklenila med Poljak in boljševiki. Ta vest je od kraja do konca zlobno izmišljena.

RATIFIKACIJA MIROVNE POGODBE V NEMČIJI.

Pariz, 3. julija. Kakor poroča »New York Herald«, je predsednik Ebert poslal mirovni konferenci noto, v kateri javlja, da bo nemški parlament ratificiral mirovno pogodbo začetkom prihodnjega tedna.

NEMŠKO - POLJSKE MEJE.

London, 30. junija. (Zakasnelo.) »Daily Telegraph« piše, da energična Clemenceauova nota Bauerjevemu kabinetu glede nastopa Nemčije napram Poljski ni ostala brez vtiska. Nemškim protestom in nemškemu tajeju ni pripisovati preveč pomena. Zelo sumljivo pa je, da nemška vlada slej kot prej dolži poljsko vlado, da krši dogovore glede mej. Pariški dopisnik »Morning Post« poroča, da zahteva splošno mnenje o glasn, da naj vztraja mirovna konferenca energično pri svoji zahtevi, da Nemčija nemudoma odpokliče vse svoje vojaštvo iz onih pokrajin, ki naj po ljudskem glasovanju pripadejo Poljski.

NEMŠKO ČASOPISJE O PODPISU MIROVNE POGODBE.

Berolin, 2. julija. Vso konservativno časopisje kar divja zaradi podpisa mirovne pogodbe. »Deutsche Tageszeitung«, »Tägliche Rundschau« in »Kreuzzeitung« propoveduje docela odkrito nasprotno vojni in psuje vlado, ki je podpisala mir, kakor tudi republiko z judovskimi hlapi.

ANGLEŠKE SODBE O ALIJANCI S FRANCIJO.

London, 2. julija. »Times« z zadoščenjem pozdravlja sklenjeno alijanco s Francijo, ki daje najzanesljivejšo jamstvo za vzdržanje svetovnega mira. Liberalni listi izražajo bojazen, da je morda Angleška z alijanco prevzela predalekosežne obveznosti za neznanu bodočnost. »Manchester Guardian« zartjuje, da bo v Avstriji, Rusiji in Turški ostalo mnogo več vojnih nevarnosti kakor v Nemčiji. Konservativno časopisje izražja svoje zadovoljstvo o sklenjeni zvezi, zlasti pa pozdravlja alijanco »Morning Post«, ki obenem opozarja na vesti, ki javljajo, da se Italija skuša približati bivšim centralnim državam.

GROF SPORZA V PARIZU.

Pariz, 2. julija. V kratkem prispe semkaj grof Storza, novoimenovni italijanski državni podtajnik v ministrstvu za zunanja dela. On je odličen strokovnjak v orijentalskih vprašanjih. Zdi se, da bo igral odločilno vlogo pri kompromisu, ki daje Italiji važne koncesije za njen popust v jadranskem vprašanju.

VOLILNA REFORMA V ITALIJI.

Milan, 2. julija. Ministrski predsednik Nitti se je definitivno odločil za proporcionalno volilno pravico. Predloga o volilni reformi se predloži parlamentu 9. julija.

POLJSKA OFENZIVA V VZHODNI GALICIJI.

Varšava, 3. julija. Ofenziva, ki jo je začela poljska četa v Vzhodni Galiciji,

se ugodno razvila. Ofenziva se je pričela dne 29. junija v navzočnosti Pilsutkega. Poljska armada je na vsi črti napadla ukrajinske čete, ki so se v velikem neredu umaknile. Poljski so v veliki tišini Ukrajincev in zaplenili veliko volnega materijala.

Vesti LDU.

MADŽAROV NI VEČ NA SLOVAŠKEM.

LDU Praga, 3. julija. (ČTU) V smislu pogojev, ki jih je stavil general Pelle v radiogramu z dne 29. junija, so madžarski oddelki dne 29. junija dokončali svoje umikanje na zahodnem Slovaškem do meje, ki jo je bila določila mirovna konferenca. Naše čete so danes navedeno ozemlje zasedle in vkorakale v Levico in Lučenec ob navdušenih ovacijah prebivalstva.

BELA KUN JE SPRAVIL SVOJO ŽENO NA VARNOST.

LDU Dunaj, 3. julija. (ČTU) »Neues Wiener Abendblatt« poroča: Gospo Bela Kuna so ustavili na švicarski meji in jo odvedli v Inomst; dunajska vlada ji je dovolila, da sme potovati dalje. Potemtakem morajo budimpeštanski mogotci čutili, da se njih oblast bliža koncu, ako se prizadeva Bela Kun, da bi spravil svojo ženo na varno.

Društvene vesti in prireditve.

V odbor društva jugoslovanskih državnih uradnikov v Mariboru so bili izvoljeni sledeči gospodje: g. sodni svetnik dr. Peitler, predsednik, g. dr. Ljud. Valjavec, podpredsednik, g. davčni upravitelj Fran Franc, blagajnik, g. dr. Fran Rostohar, tajnik, g. major v p. Mihael Skočir, gospodar ter 7 zapnikov iz raznih uradniških strok.

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani je imela v ponedeljek dne 30. junija v »Mestnem domu« izreden občni zbor, na čegar dnevem redu so bile predvsem volitve novega odbora. Zborovanju je predsedoval načelnik g. Fran Kavčič. Volitve so se vršile po listih. Izvoljeni so bili z 72 do 85 glasovi v odbor tile gospodje: Fran Kavčič za načelnika, Fran Krapež za podnačelnika, Belič, Bole, Dachs, Mrak, Polajnar, Stritar, Stepi in Škulj za odbornike, Banko, Krvarič, Soklič in Zabukovec pa za njihove namestnike. Razpravljalo se je vsestransko o vprašanju policijske ure in odvzetju bolniške blagajne za pomočnike. Glede pomočniške bolniške blagajne se je naglašalo, da je bila odredba poverjenstva za socialno skrbstvo, s katero je bila ta blagajna odvzeta zadrugi in podrejena okrajni bolniški blagajni, krivična in na škodo gostilničarjev in kavarnarjev, kar izpričuje predvsem dejstvo, da morajo sedaj tako delodajalci, kakor tudi delojemalci plačevati veliko večje prispevke, kakor so jih plačevali preje, ko je bila blagajna še v rokah zadruga. Za to je upravičena zahteva, da se blagajna zopet vrne zadrugi, ker za njeno odvzete niso bili merodajni stvarni, pač pa, kakor vse kaže, zgolj strankarsko politični razlogi. Živahna debata se je razvila o vprašanju policijske ure. Vsi govorniki so naglašali, da vlada pač z vso strogostjo izterjava od gostilničarjev in kavarnarjev ogromne davke, na drugi strani pa jim skuša z vsemi mogočimi odredbami in šikanami odvzeti vsako možnost za službo. Vsi govorniki so zahtevali, da se policijska ura podaljša najmanj do 24. ure. Zadruga pošlje k vladi posebno deputacijo, da izposluje podaljšanje policijskega časa in drugih policijskih omejitev, ki onemogočajo izvrševanje zlasti gostilničarske obrti v dopoldanskih urah. Ako bi vlada ne hotela ugoditi upravičenim zahtevam gostilničarskega stanu, priporočajo nekateri, naj posežejo gostilničarji po skrajnem sredstvu, to je naj vse gostilne v znak protesta jednostavno zapro.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca junija 1919 leta sledeče zneske: 1. Prispevki podružnic: Viš 140 K; Krško 2, 235 K; Grobelno in okolica 1001 K; Vransko 500 K; Polensak - Sv. Tomaž 64 K; Rojan 295 lir; Slovenjgradec 277 K; Raka 51 K. — 2. Prispevki iz nabiralnikov: Gostilna J. Teren, Sv. Barbara 5 K 17 v; Kavarna Krapš, Ljubljana 16 K 24 v. — 3. Razni prispevki: Učiteljstvo v št. Rupertu na Dolenskem, mesto venca št. M. Jenko 50 K; Ivan Hrovat, Zagrac 21 K; kapetan Svetozar Stojanović, Beograd 20 K; častniki celjskega pešpolka, nabrali 73 K; G. Janežič, Sv. Benedikt nabrala med učiteljicami 80 K; Ana Dimnik, Trbovlje 20 K; J. Pirnat, Ljubljana 70 K; restavracija Slachta, Narodni dom, tu 170 K; »Slov. Narod«, tu 70 K; Kollinska tovarna, tu 1000 K; A. Recelj, št. Jurij 100 K; volilo pok. Iv. Zemljica iz Ljubljane 2000 K; Rudolf Lisec v spomin pokojne ga. M. Logar 50 K; tržaška rodoljubka, povračilo za brzojavko 8 K 40 v; Amal. Magdič, trgovka, tu, v spomin na imendan umrlega g. soproga 200 K; A. Milavec, Ljubljana, mesto cvetk umrli go. S. Sabothy 20 K; Neimenovan 100 K. — 4. Prispevki sa obrambni sklad: Kamen pok. Jernej Gorenjca, Hrastnik 200 K; Janes Schenitsch, Reintal 200 K.

Šestanj: Za naš sklad Sokolskega doma je nabrala gospodična Angela Čerovšekova 1087 K. — Nji se izroči v znak zahvala Sokolska diploma.

Suparnstvo Zagerje ob Savi se lepe zahvaljuje glasbenemu društvu za

naklonitev svote 400 K 04 v za reveže kot čisti donesek igre »Moč uniforme«

Aprovizacija.

Sladkor na izkaznice št. 73, 128 in 129 se prodaja v sledečih trgovinah: Na izkaznice št. 73 pri Finžgarju, Sv. Florjana ul.; Na izkaznice št. 128 pri Marnu na Oljcah; Na izkaznice št. 129 pri Grošeljju, Poljanska cesta 7.

Poizvedbe.

500 kron nagrade dobij kdor najde 6 zvonov, rekviriranih od avstr. vlade v januarju 1918. leta. 2 zvana imata rekvizicijske številke 234 in 235, a štiri ostali št. 230, 231, 232 in 233. Poleg tega štiri poslednji nosijo napis »Opčina Risanska« (v cirilici pisano). Kdor jih najde, naj javi na naslov »Pravoslavna cerkveno tustorstvo« Risan (Boka Kotorska), odkoder dobi tudi nagrado.

Naslovna knjižica — z naslovi tvrdk, raznih oseb itd. na Dunaju, Pragi, Ljubljani itd., se je izgubila v četrti tek zvečer v kavarni Union, ali drugo jutro na ulici. Ker taka stvar nima za nikogar vrednosti, prosim, da jo izročijo najditelj v upravništvu »Slov. Narod« ali portirju hotela Union. — A. G. K.

Kdo kaj ve? Francišek Košir, 27. dom. polk, 14. stotinja, Korpsstraininggruppkompagnie 2/3, vojna pošta 65, je bil na zadnje v Galiciji, se pogreša že od oktobra 1914 leta. Kdor kaj ve o njem, naj to sporoči posestnici Franciški Košir v Pristavi pri Borovnici, ki povrne vse stroške.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Poslano.*

Iz prevoza nekaj zabojev papirja z Dunaja v Ljubljano za podpisano tvrdko, se skuša napraviti velika politična korupcijska afera. Strankarskega političnega ozadja in osebne zavisti nampram vodji tukajšnjega čekovnega urada, ki tvori jedro takozvani thotapski aferi, se ne dotikam. To naj napravio politiki, uradništvo. Kratko pojasnilo pa je to — le: Poštni čekovni urad je naročil na Dunaju večjo množino tiskovin za svoj urad. Ker se v sedanjih razmerah denar v Nemško Avstrijo ne more nakazati, si pomagava vsakdo na ta način, da si izprosi na posodo denar od tvrdk, ki imajo za prodano blago razpoložljiv denar na Dunaju. Naprošena, sem napravila uslugo vodji čekovnega urada, ki ga dotle, to je do konca maja sploh nisem poznala in sem mu v ta namen na Dunaju izplačala zahtevane zneske.

Par dni pozneje me sreča omenjeni vodja gosp. dr. Maričič in mi pove, da je s težavo dobil vagon in da ima približno samo za pol vagona nakupljenih tiskovin. Vprašala sem, če bi smela priložiti kakih 3000 kg bruto pisalnega papirja in ovitkov, s pripombo, da name odpadajočo vozarino sorazmerno poravnam v Ljubljani. Dr. Maričič mi je v to privolil. Glede carine sploh nisem ničesar vedela, ker je ta naredba izšla za mojega bivanja na Dunaju. Tudi dr. Maričič ni takrat še ničesar vedel o carini. Napočno je mnenje neinformiranih ljudi, češ, da je v tem, da je privatna tvrdka priložila svoje blago k uradnemu za čekovni urad, jasen namen thotastva zapopaden. Naravno je, da mora za eventualne carini podvržene predmete tudi čekovni urad plačati carino, dokler sta poštni in finančni minister po svojih resoratih in proračunih ločena.

Nekaj dni po mojem povratku me obvesti gosp. dr. Maričič, da je blago dospelo in da naj pošlim voznika po svoje blago. Takoj za voznikom sem šla na kolodvor, kjer je bil v vagonu, stoječim pred kolodvorskim poštnim uradom, sluga od čekovnega urada. V tem času je prišel na kolodvor tudi g. dr. Maričič, ki sem ga naprosila, da blago sortira, ker sem sama morala oditi k važni trgovski seji. Drugi dan se je začela za zadevo zanimati policija na ovadbo treh poštnih uslužbencev, ki so ovadili svojega šefa dr. Maričiča. — Iz vsega tega je razvidno, da ne more biti govora o thotastvu in da tvrdke ne more zadeti nikaka krivda. Vagon je stal še nekaj časa na kolodvoru in stvar železnice in finančne straže je bila, da blago pregleda in za carini, odnosno bi se bilo to moralo zgoditi že v Špilah.

Da se mojega soproga spravlja v zvezo z mojo trgovsko zadevo, je skrajno hudobno in nepošteno politično sredstvo. Ta je izvedel o nakupljenem blagu šele, ko se je policija vsled ovadbe pričela za stvar zanimati.

M. Geršak - dr. Pestotnikova.

solastnika tvrdke M. Geršak & Komp.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Dolgo bivanje na prostem, v pomnikljivi obleki, je že mnogim ljudem nakopalo, da se nagibljejo h kašlu in katarom. Odvračalno sredstvo je izplakovanje požirajalnika in vratu s Fellerjevim razkrajajočim, antiseptičnim »Elsa fluidom«. Jači sleznice požirajalnika in vratu in jih dela odporne proti vplivom mraza. 6 dvojnati ali 2 specialni steklenici pošlje za samo 19 K lekarnar E. V. Feller v Stubič, Elsin trg št. 238 (Hrvaško). Obenem lahko naročimo tudi Fellerjeve odvajalne barbaras Elsa kroglice. 6 kroglice 9 K 50 vin. Omet in poštnina se sicer računata posebej na nalčeneje; čim več kdo naroči na enkrat, tem več prihrani.

Christofor učni zavod v Ljubljani
mesec julij, avgust in september na
Miklošičevi cesti 8 in na Domobran-
ski cesti 7 vsak dan dopoldne in po-
poldne. Pričetek šolskega leta 1. ok-
tobra 1919. 6606

Posestvo na prodaj v najbolj tropič-
nem kraju na Do-
lenjskem v bližini Toplic, vse v do-
brem stanju in obdelano. Eventualno
se tudi zamenja z drugim v bližini
Ljubljane. Ponudbe pod »posestvo
6648« na upr. Sl. Naroda. 6645

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov
si okrogel ali rezan. Cene za les nalo-
žen v vagon se naj naznanijo na V.
SCAGNETTI, parna žaga za drž. ko-
odvorom, Ljubljana. 2048

Trgovski sodnik, zmožen manufak-
ske stroje isče službe Naslov pove
upr. Slovenskega Naroda. 6546

Pisali stroj, najboljši sestava, sasma
nov ili malo rabljen želi-
mo kupiti. Ponudbe tveči Schwarz
druž. Zagreb, Preradovičeva 1. 3347

Proda se g. g. lahke, dobro ohranjen
Lokomobil, stoječa, 4 konjskih sil,
v dobrem stanju, **Bokreni hotel**,
držat ca. 100 litrov. Vpraša naj se od
12.—14. ure pri **Rudolfu Zorcu**,
Ljubljana, Dvoraki trg 3/II. 6657

Kupim trgovino z mešanim blagom,
Bila naj bi v mestu ali trgu na pro-
metnem prostoru. Ponudbe pod »Trgo-
vina«, poštnoležerice Rače pri Mariboru.
6627

Knjigovodja in knjigovodkinja
zmožen bilance, se takoj sprejme za
popoldanske ure. Ponudbe z zahtevo
plače pod »Knjigovodja«, poštni predal
št. 44. 6568

Bukova drva se prodajajo v polnih na-
tudi na drobno kila, od 500 kg naprej
in se dostavljajo o poljubno tudi na dom.
Josip Plankar, Dolenska cesta št. 5, go-
stila Kramer. 7828

Prodajalnik, ki razume samostojno vo-
cerijskim in mešanim blagom, sprejme
tako **Josip Rajster** v Šoštanju. Reflektira
samo na prvotno starejšo moč. Hrana
in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru
6581

Popravila žepnih ur, zlatnine in sre-
brnine sprejme **F. Cuden Sin**
— nasproti glavne pošte v Ljubljani.
Točna in solidna izviritev. 5531

Tesarji kakor tudi več stencev se
sprejme proti dobremu plačilu v
trajno delo. **Anton Steiner**, mestni
tesarski mojster, Ljubljana, Jer-
nova ulica št. 13. 4844

Kontoristinja z nekaj prakse, zmožna
slovenščine, nemščine in
če mogoče srbohrvaščine, pi-
arističnih del, strojepisja in stenografije se sprej-
me takoj. Ravnotam se takoj sprejme-
ta trgovski sodnik za galanterijo in
eden za železnino. Ponudbe na upr-
ništvo »Slovenskega Naroda« pod
»A/1000/6521«. 6121

VINO
večje količine, če prav s kako napako,
se kupi. Ponudbe z vzorci in naj-kraj-
nejšo ceno na trgovino žganja **Simon**
Hutter Sin v Ptuj. 6638

Resna ženitna ponudba!! Radi po-
manjkajanja znanja se želi tem potom seznaniti v
svrhu ženitve dobro situiran trgovec in
hišni posestnik v Ljubljani, star 29 let,
z gospodsko v starosti 20—28 let, ka-
tera je neomadeževane preteklosti, do-
broščina ter ima 20—30 tisoč kron pre-
moženja. Le resne ponudbe, če mogoče
s sliko, katera se vrne, pod »Značej
1300« do 15. julija, poštnoležerice Ljub-
ljana. Stroga tajnost zajamčena. 6672

Zahvala.
Na Grahovem pri Cerknici so po-
gorela dne 2. junija t. l. podpisanim
posestnicama poslopja. Za hitro izpla-
čilo polne zavarovalne vsote izrekava
tem potom vrhovnemu zastopu za-
varovalne družbe »DUNAV« v Ljub-
ljani, **Štefanburgova ulica št. 3**
najtoplejšo zahvalo.
Grahovo, dne 26. junija 1919.
Terezija Krajec, l. r., posestnica.
Štefka Marija, l. r., posestnica.

Sprejemata se dva krojaška pomočnika
za veliko delo. **Marija Mah-**
kota, Sp. Šiška 79, Ljubljana. 6652

Proda se skoro nov gramofon. Od 2.
do 5. ure popoldne. Naslov
pove upravnništvo »Slov. Naroda«. 6650

Strojevnik in stenografinja v slo-
venskem in nemškem je-
ziku se takoj sprejme v odvetniško
pisarno na Štajerskem. Ponudbe na
upravnništvo pod »SHS 3000«. 6647

Inštruktorja (gimnazijca)
v latinskem jeziku iščem za sina, ki biva
za čas počitnic na Bledu. Ponudbe pod
»Bled« na upravnništvo »Slovenskega
Naroda«. 6675

Proda se umivalna miza z zra-
lom in marmorn. ploščo,
svetilka iz kovanega železa, raz-
lična namizna posoda, terakota-
kip, kovčeg, ovčja kožuhovina,
črni čevlji: **Dalmatinova ulica 10**,
II. nadstr., desno. 6677

Absolvent »Slov. trgovske
šole« v Trstu,
ki ima tudi eno leto prakse pri
neki banki in Trstu, išče primerne
službe v Ljubljani ali pa še raje
na kmetih. Ponudbe pod »Trža-
čan« na upravnništvo »Slovensk.
Naroda«. 6673

Angelska čudotvorna
MAST
hladi, čisti, mehča, izvlači tje-
varine, prepreči zastrupitve
krvi in operacije. Vposlila samo
proti predplačilu franko K 8.80
za 1 dno tvorila **Thierry** v
Pregradi in glav. zaloga v Ljub-
ljani lekarna **R. Sušnik**, **Marijin trg 5**
in vs drugo lekarno.

**Uradno dovoljena. do 20 let ob-
stoječa najstarejša ljubljanska**
posredovalnica stanovanj in bolših služb
G. Flux
Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje leva.

Išče najnujno privatno sekretko k nekemu
grofu, kuharico in hišno k 2 osebama
fina hiša v Samobor, več kuharic v
Zagreb, dobro kuharico v Zlatino v
Slavonijo, Varaždin, Topusko (Toplice).
Ljubljano in okolico, močna dekleta za
tu in proč, 2 gospodini k otrokom v
Maribor, Szabadko in Slavonijo, ko-
morno hišno k neki sami grofici, več
sobaric za tu in proč, podnatakarico za
kavarno itd. Chefkuharica pa veliki
hotel v Karlovc. 6679
Priporoča inteligentno osebo vsake
vrste. Strokovna in kolikor mogoča
hitra postrežba.
Pri znanjih naročilih znanja za odgovor.

Ogledalo za oblačenje,
omara za obleko, že-
lezna postelja, ležalnica, ved-
letnikov »Gartenlaube« napredaj.
Vprašati v **Gospodski ulici št. 4**,
II. nadstr. desno, Kos. 6659

Vreče za oglje
kupi vsako množino gozdarski
urad v Soteski, pošta Straža,
Dolenjsko. 6678

Proda se fino volneno predvojno
blago 4 1/2 m, temno-
modre barve, za jesensko žensko
obleko. Kolodvorska ulica 3 na
hodniku. 6676

Pozor! Pozor! Pozor!
Proda se po nizki ceni dva para
krasnih uhanov in zapestna ura
z briljanti ter fin bič. — Naslov
pove upravnništvo »Slovenskega
Naroda«. 6670

Lepo posestvo
ob kolodvoru velikega trga pri
Celju in lična enonadstropna hiša
z vrtom v predmestju Ljubljane
se zamenja ali proda. Ponudbe
pod »Nizka cena 70« na upr-
ništvo »Slov. Naroda«. 6669

Potrebujem pridno, pošteno
služkinjo
za vsako delo k boljši hiši. Dopisi na
upravnništvo »Slovenskega Naroda« pod
»Dobra sreča/6559«. 6559

Priporočam svojo veliko zalogo
vžigalnikov
na bencin. — Trgovci dobijo popust.
F. K. Kaiser, puškar, **Štefanburgova**
ulica št. 6. 6464

Šmarješke toplice - Mirni gaj!
Slavnemu občinstvu se v ljubeznivo na-
znanja, da so Šmarješke toplice - Mirni
gaj popolnoma na novo preurejene ter
se najtopleje priporočajo vsem, ki se
hočejo iznebiti patike ali pa revmatizma.
Vsak, kdor želi čez poletje uživati
sveži zrak na mirnem kraju, dobi
okrepčilo in, če je bolehen, tudi zdrav-
je. Do Šmarjskih toplic - Mirni gaj
je od Novega mesta po okrajni cesti
čez Šent Peter z vozom komaj 3/4
ure. Pošti sta Smarjeta ali pa Bela
Cerkev na Dolenjskem. 6183

Sobo
meblirano samo za mesec julij ali
prazno za stalno išče gospodična. Po-
nudbe pod »Odetnost«, Ljubljana,
poštni urad 8. 6574

Uradnica
išče hrane
v bližini Sodne ulice. Ponudbe na upr.
»Slov. Naroda« pod »Uradnica«. 6604

JAJCA
jajca za čaj (temno rumena) 85 v. la-
jajca (čez 50 g težka) 80 v. la jajca
70 v. Plavec (Schwimmer) in umazana
60 v. en komad, se prodajajo v
originalnih zabojih pri **EM. SUPPANZU**
v Rogatcu, Slovensko Štajersko. 5919

Pravo rumeno domače
milo za pranje
1 kilogram K 14.— Pri naročbi 1
škrinjice okoli 3 in pol kg K 49.—
franko. Po povzetju pošilja zavod za
eksport **M. Janker**, Zagreb, 15., Petrinj-
ska ul. 3/III Obenem z naročbo je po-
slati polovico iznosa.

GOSTILNO
v Ljubljani ali okolici
bi vzela gospodična v
najem oziroma bi jo
kupila s inventarjem
vred. Prijazne ponudbe
pod »Tako 1000« na
upravnništvo lista. 6556

Lesno volno
ima na prodaj gozdarski urad
v Oplotnici pri Konjicah,
Štajersko. 6219

Fino francosko
pnevmatiko
plaščice in cevi priporoča
IGN. VOK
specialna trgovina šivnih
strojev in koles. Ljubljana,
Sodna ulica št. 7. 6276

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

6687

gospoda

Vsemogočni je odpoklical k sebi našega iskreno ljubljenega dobrega očeta in starega očeta,

Ernesta Hammerschmidta

trgovca

dne 30. junija 1919 po življenju, posvečenem samo delu, v kopališču Lipik, kjer je iskal leka za svojo težko bolezen. Bogu vdano se je preselil iz življenja.

Dragi pokojnik je bil prepeljan v Ljubljano ter položen na pokopališču pri Sv. Krištofu na mrtvaški oder.

Truplo se bo slovesno blagoslovilo in preneslo v rodbinsko grobnico v ponedeljek, dne 7. t. m. ob 4. popoldne iz pokopališke kapelice pri Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Prosimo tihega sočutja.

Ljubljana, dne 5. julija 1919.

Adela Ebenspanger roj. **Hammerschmidt**, **Erna pl. Palese** roj. **Hammerschmidt**, **Marta Luiza**
Hammerschmidt, **Ernest Hammerschmidt**, otroci. — **Frano pl. Palese**, državni železniški svetnik,
Oskar Ebenspanger, trgovec, zeta. — **Marija Luiza Ebenspanger**, vnukinja.

Stanovanje

za 3 dijake iščem. Dam živila, kurjavo itd. Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Reflektira se na neomejeno množino

hrastovega lesa

in sicer deske, hlode in okrogel les. Ponudbe na upravištvu „Slovenskega Naroda“ pod „Neptun 17“.

Reflektira se na neomejeno množino

o oglja

iz trdega lesa. Ponudbe na upravištvu lista pod „Neptun 17“.

Amateriji-**fotografiji**

dobro sveže plošče vseh velikosti, najdalje papirje in fotokemikalije. Naročila po poštenu povzetju se z obratno pošto rešujejo. Drogerija in fotomanufaktura Sanitas, Celje.

Vaienec

se takoj sprejme za zlatarsko obrt. Potrpe se v trafiki Krakovski nasip št. 10.

Na prodaj

lestenec, steklen, za električno luč, zastori in karnise. Knafljeva ulica št. 9, nadst. na levo, od 2.—3. popoldne.

Korespondent

ali tajnik, večer popolnoma hrvaškega ali slovenskega, francoskega in nemškega jezika se išče za takojšen vstop. Pogoji zelo ugodni. Pismene ponudbe na upravištvu „Slov. Naroda“ pod „Korespondent“.

Podpisani urad ima na razpolago

oziroma izdeluje vsake vrste in

vsako množino

zabojev in sodčkov

iz mehkega lesa. Vprašati je pri gozdarskem uradu barona Borna v Trzinu. (Gorenjsko)

Otroška posteljica

iz mreže (Gitterbett), odeja, več otroških oblek, perila, nogavic, čevljev in dramski plašček na prodaj. Poizve se: Lingerjeva ulica št. 1/II. nadst. desno od 9 — 10 in od 3 — 4.

Dragotin Gabrič

Stefica Trbuhovič

zaročena

Zagreb 1. julija 1919.

Okoli 50.000 električnih žarnic

in številno elektromotorov in dinamojev strojev je točno oddati za Jugoslavijo. Dopisi se prosijo v nemškem jeziku na: Glücksmann, Dunaj VI., Mollardgasse 83.

Sprejmo se dobro izurjen**skladiščnik (magaciner)**

ozira se le na starejšo in popolnoma zanesljivo moč. Plača po dogovoru. Samo pismene ponudbe na trdiko

IVAN PERDAN, specerijska veletrgovina

v Ljubljani.

NARODNA BANKA

Zagreb, Illica broj 7.

Dionična glavica K 10.000.000.— Pričava K 300.000.—

PRIMA uloške na knjižice i tekući račun, te ih ukumačuje najpovoljnije.

Kupuje i prodaje sve vrste vrednostnih papira.

Financira industrijska i trgovačka poduzeća. Odlo na robu. Kreditna pisma. Sekovi.

Pasto za čevlje „Perplex“

št. 2, 3 in 4, preizkušene kakovosti, temnomodro, stano-

vitno, dobavlja točno v vsaki množini: tvornica kemičnih

preparatov

Dr. Hugo Arustein, Dunaj (Wien) Felbigergasse 49.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril v Kranju medicinsko

drogerijo, parfumerijo in fotomanufakturo

se slavnemu občinstvu prporočam za nakup vseh v mojo stroko spada-

rih predmetov.

Bogomir Sinkovec, mod. dragot. Kranj.

Spretno stenografirajo-strojepisno

večjo tudi nemške stenografije (event. tudi stenografirajo-strojepisno) sprejme tako odvetniška pisarna dr. Karl Trillerja, Dalmatinova ulica št. 7.

Proda se

različna obleka, obu ev ter razni drugi predmeti. Ogleda se lahko v pone-deljek, 7. t. m., ves dan. Večja pot št. 3, Vila Höger, I. nadstropje.

Prodaj popolnoma nova

železna vrata

180 cm široka, 200 cm visoka, za ograjo, umetno izdelana. Cena po dogovoru. Ogleda se vsaki čas pri Ivanu Zorku, ključavničarju, Glince 220 pri Ljubljani.

Tko boluje?

na želudcu, zatvoreni stolici, glavoboli in uopće poremećenoj utrobi pod-punoma će se izliječiti bez svake bo-li pijuć na tašte naravno goruko vodu „Satarica“ zvanu. Jedan sanduk za iz-ličenje stoji samo 50 Kruna, koje se imaju unapred sa točnom adresom naručitelja poslati na: CIGLAR i DRUG, skladište mineralnih voda. Centrala: Gor-nja Stubica, Hrvatsko Zagorje.

Več konjskih**hlapcev**

šče mestna občina ljubljanska. Zela-siti se jo: Cesta na Kodeljevo št. 8.

Dva dobro ohranjena dvojna

SEIFERT**BILJARDA**

z vsemi pritlikinami se po zelo ugodni ceni prodasta radi pomanjkanja prostora. Dopisi naj se pošiljajo na poštini predal 124, Ljubljana.

Sunatorij „Mirni dom“

je spet odprt in sprejema bolnike vseh vrst, kakor tudi okrepčanja po-trebne. Zdravljenje, tudi izvrstna hrana pri zmernih cenah. Pojasnila daje lastnik in vodja dr. Fran Čeh, pošta Gornja Kunguta pri Mariboru.

Resna ženitna ponudba.

Prileten drž. uradnik krotkega in skromnega značaja, želi v svrhu že-nitne seznaniti se s priletno samico ali vdovo brez otrok, hišno posestni-co v Ljubljani. Poleg dobrega gos-podinstva in varčnosti se želi jo last-nosti, ki jamčijo za slogo in zadovolj-nost v zakonu. Tajnost zagotovljena. Ponudbe pod besedo „Sreča“ na uprav. Slov. Naroda.

Dragotin Gabrič

Stefica Trbuhovič

zaročena

Zagreb 1. julija 1919.

Okoli 50.000 električnih žarnic

in številno elektromotorov in dinamojev strojev je točno oddati za Jugoslavijo. Dopisi se prosijo v nemškem jeziku na: Glücksmann, Dunaj VI., Mollardgasse 83.

Sprejmo se dobro izurjen**skladiščnik (magaciner)**

ozira se le na starejšo in popolnoma zanesljivo moč. Plača po dogovoru. Samo pismene ponudbe na trdiko

IVAN PERDAN, specerijska veletrgovina

v Ljubljani.

NARODNA BANKA

Zagreb, Illica broj 7.

Dionična glavica K 10.000.000.— Pričava K 300.000.—

PRIMA uloške na knjižice i tekući račun, te ih ukumačuje najpovoljnije.

Kupuje i prodaje sve vrste vrednostnih papira.

Financira industrijska i trgovačka poduzeća. Odlo na robu. Kreditna pisma. Sekovi.

Pasto za čevlje „Perplex“

št. 2, 3 in 4, preizkušene kakovosti, temnomodro, stano-

vitno, dobavlja točno v vsaki množini: tvornica kemičnih

preparatov

Dr. Hugo Arustein, Dunaj (Wien) Felbigergasse 49.

Naznanilo.

Naznanjam, da sem otvoril v Kranju medicinsko

drogerijo, parfumerijo in fotomanufakturo

se slavnemu občinstvu prporočam za nakup vseh v mojo stroko spada-

rih predmetov.

Bogomir Sinkovec, mod. dragot. Kranj.

Izjavim,

dame plačam dolgove, katere bi kdorkoli

delal na moj račun.

Ljubljana, dne 2. julija 1919.

Aleksi Pirkovič,

višji revident južne žel.

Proda se

nekaj dobro ohranjene ženske obleke za osebo srednje velikosti in en so-ferski suknjič. Rimski cesta št. 5, M. Pajer.

Solidna gospodična

išče sobo s hrano. Najraje v bližini Gradišča. Ponudbe pod „Prvi avgust“ na upravištvu „Slov. Naroda“.

ŠIVILJE,

katere imajo šivalni stroji, se sprej-mejo. Ponudbe: Poštali predal 157.

Iščem

prano ali mehavan: sobo s posebnim vho-dom, če mogoče s hrano. Ponudbe na upravištvu „Slov. Naroda“ pod „S. I.“

Na prodaj

dve moški kolesi, eno skoraj novo in eno že rabljeno. Poizve se: Vilo, 20-lezniška čuvajnica št. 644.

Papriko,

najfinije vrste po K 55—65 za kg razpošilja, dokler traja zaloga, Feter Zajc, eksportno podjetje, Celje, Šolska ulica št. 11.

Večja trgovska trdika išče za takoj**4 sobe**

za pisarno

event. večje stanovanje v parterju ali I. nadstropju. Plača se 2000 kron na-erade. Ponudbe pod „Import 33“ 6651 na upr. „Slov. Naroda“

Proda se

nov temnomoder kostum, modern, za K 600.—, čefir K 14—meter, blago za moške obleke 3/4 m K 520.—. Ma-rije Terezije cesta št. 13, II. nadstropje, vrata 107.

Fotografični papir

različnih vrst in velikosti se ceno dobi v vsaki množini, dokler traja zaloga. Oglasiti se je od 9—12 in od 14—18 ure Hotel Mirja, soba št. 16.

Absolvent

slov. trg. šole, odliknjak, zmožen vseh trgovskih poslov, is e začetne službe. Ponudbe pod „S. I.“ na upravištvu „Slovenskega Naroda“

Ribezelj

se prodaja na Karlovaški cesti št. 30/1. Zamenjalci za sladkor imajo prednost.

Iščem službo

kot blaginčarka v boljšo kavarno, šla bi tudi v gostino. Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“

Dve postelji

na prodaj. Naslov v Restavraciji v Rožni dolini.

Svarilo!

Ker so v zadnjem času v Trzinu in njega okolici začeli nastopati številni škodljivci pekarske obrti, ki peko kruh v različnih oblikah in ga prodajajo na drobno in na debelo, ne da bi se tega obrta kdaj učili in ne da bi bili od obrtne oblasti k temu upravičeni, se tem potom svarijo, naj to opuste, ker drugače bi bila podpisana v obran primorana, jih v smislu obrtnega zakona naznaniti kompetentni oblasti.

Poudarjava še, da za revnejše sloje in tudi za druge, ki tako želijo, še vedno vzdržujeva izkurjene pečnice na razpo-lago, tako, da si domači kruh za majhne stroške lahko sami pripravljajo.

Trzin, dne 1. julija 1919.

Posestnika pekarij**istotam.****Svarilo!**

Podpisana svarim vse tiste škodoželjne in lažne elemente, naj takoj prenehajo z razširjanjem raznih lažnih vesti in napadov na mojo osebo radi zapuščine po pokojnem Fran Kukulcu, ako se hočejo izogniti sodišču, ker bom odslej vsakega brez izjeme zasledovala sodnim potom.

Merica Škadežnik.

Josip Jug

stavljen in pohišten: v: pleskar in izšar

Rimska cesta št. 16.

naznanja, da še vedno dela s pristnim

blagom.

Izvršitev točna. Zmerne cene

Za vsa izvršena dela jamčim dve leti

Stavbišče na prodaj

na ogli dveh zelo obliudjenih promet-nih cest v sredini mesta Ljubljane v izmcri 1657 m². Natančnejša pojasnila daje pisarna dr. Pegana.

Koza naprodaj.

Koza švicarske pasme, 1 leto stara, se prodaja. Poizve se: Rožna dolina šte-vilka 109.

Proda se

razno sobno pohištvo na Bregu št. 20/II. od 10. julija t. l. naprej. Vprašati je med 10 — 12, uro popoldne od 3 — 5 ure.

Industrijskim in trgovskim podjetjem, gra-diščam i. t. d. se priporoča kot

skladiščar, nadziralatelj

ali slično starejši, zdrav in čil, kav-cije zmožen gospod. Cenj. ponudbe pod „V mestu ali na deželi“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Proda se

nova, žaketa obleka, nova salonska obleka, trije letni površniki, malo po-nošeni. Poizve se: Kolizejska, ul. 12, podprilicje, vila Roza.

Medovna spalnica, obednica, sta-ra spalnica, galanterija in razli-čne druge stvari

naprodaj.

Gradišče 8/III, desno, II. stopnice, od 10. — 12. in od 3. — 5.

2 sode, 600 kg sive specialne

oljinate barve za znotraj, 3 sode

950 kg črne oljinate barve (Glim-mer) v Mariboru na kolodvoru

se zaradi zaprtja prevoza prodaja v Jugoslaviji. Vprašanja na

Farbenfabrik, Kauck, Wien 69.

POZOR!

Kdor ima katerokoli blago ali predmet

prodati ali kupiti,

naj se poslužuje kupčijske pisarne

„MERKATOR“,

katera mu oskrbi kupčije z ma-limi stroški, pozna viro dobava

blaga in ima zvezo skupovalci.

Posluje v Ljubljani, Jurči-čev trg 3 za stranke od 10

— 12, 3 — 5 ure.

Moderno zimsko**pllašče**

kostume, krila, 2652

in drugo damsko konfek-cijo. Otroške obleke za

dečke in deklice. Kožuho-vino, športne in modne

predmete

priporoča po zmerni ceni

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Vsakovrstne**slamnike**

priporočam gg. trgovcem in sl. občin-stvu dalje tudi slamnate toline, pred-pratnike, slamnate podplate za v čevlje.

864

Franjo Cerar,

tovarna slamnikov v Stobu p. Domžale. Oa postaje je 7 minuti

Prevoz

vsake vrste blaga.

Ag-en-tural in komisijski del.

Prevoz

ter reexpedicija najbrže in najsigurneje.

Prevoz

položne a lastni posredni-vači.

Nakup in prodaja za lastni račun.

6429

Transportno i prometno društvo

Telefon internan št. 2 — 20

Zagreb, Illica br. 45

2 vsemi informacijami služimo takoj in brezplačno.

Brzojavni Transport Zagreb.

Vskladiščenje v velikih in suhih skladiščih.

Strokovna ocarinjenja.

Patronske vžigalnike

z verižico ali brez nje, prvovrstne izvršitve. Novosti ploških vžigalnikov.

Kresline ka-menčke, vžigalna kolesca, spiralne

vzmeti (peresa) in stenj dobavlja naj-ceneje

6425

M. Foidl,

Dunaj (Wien) 15., Rosinagasse 11/17.

Cenovniki gratis in franko.

Miši - podgane**stenice - ščurki**

in vsa zalega mora poginiti ako upotrebite moja najbolj iskušena in povsodi hvaljena sredstva kakor: proti poljskim mišim 5 K, za podgane in miši stane K 5.—; za ščurke K 6.—; posebna močna tinktura za stenice K 6.—; uničevalec moljev K 3.—; prašek proti mrčesom 5 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 3 K; mazilo za uši pri živali 2 K; prašek za uši v obleki in perilu 3 K; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3.—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Janker, Zagreb 15., Petrinjska ulica 3.

Nudjamo na veliko:

„Zdravilišče Rogaška Slatina“

Začetek zdraviliške sezone 15. maja 1919. Vsi zdraviliški pripomočki na razpolago. Živila so preskrajšana. Prospekte razpošilja in na vprašanja odgovarja ravateljstvo državnega zdravilišča Rogaška Slatina.

Ko treba?

Pšenice, kukuraza, zobi (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno i sve vrste zemaljskih proizvodov, neka se obrati na tvrtku **JOVANOVIĆ I TOMIĆ, MITROVICA (SREM).** 5584

Javna dražba

se vrši v sredo, dne 9. julija 1919 v Frančiškanski ul. št. 10/III. ob 9. uri dopoldne. Na razprodaji: razno pohištvo, slike itd.

Žganjarnice Vinska kletarjenja Tovornice marmelade

Družba za gradnjo kletarskih strojev in aparatov

Louis Bochmann,

Dunaj (Wien) XIX., Barawitzgasse 21, dobavlja takoj:

vinske čistilnice (filtre) za ročni in motorni obrat, pasterizirne aparate za vino in sadje, kotle za izparivanje sodov, vse vinske armature, stroje za zamašitve, stroje za pomivanje steklenic, parne kotle, žgane aparate od najmanjše do največje tipe, opremljene z najnovejšimi tehničnimi prednostmi, čistilnice (filtre) za likerje dvojne železne, aluminijeve in bakrene kotle, vse aparate za kemične tovornice.

Uvozno dovoljenje zagotovljeno.

6641

Prva jugoslovanska krznarnica!

Gradišče št. 7. Nasproti dram. gledališča.

Prevzame vsakovrstne surove kože za strojenje in potem popolnoma izgotovi za najmodernejše garniture itd.

Nemoderni plašči, mufi, boe itd. se predelajo najmodernejše in najnovejše po pariških modnih žurnalih.

Zoper škodljive molje prevzamem kožuhovalne čez poletje v shrambo. V zalogi pravi srbski šajkači bojne čepice, ter zvezde, epolete i. t. d.

6671

Ludovik Rot.

Sol

za konzerviranje „Universal“ (bolje kot soliter [Salpeter]) od 500 kg naprej za mesarje in prekajevalce za kuhinjo v vrečah 100 kg K 90—; samo cele vagonne.

Modra galica 98 do 99% na kg po K 8-50 od 500 kg naprej.

Črna krema v 11 dkg težkih škatljicah, tuat K 26— pri naročilu vsaj 30 grosov.

Vse franko postaja Lipnica (Leibnitz) Nemška Avstrija.

Vprašanja na:

Franjo Krepek, Maribor, o/D. Prečal 89. 6649

INDUSTRIA družba z o. z.

Dunaj I. (Wien) Dominikanerbastei 25.

dobavlja

drobljnice mline za dišave robkalnice kose klepanja oselnice	podkve konjske brzde povodčne verige verige za goved krampe lopate	kuhinjske tehnilce pečna vrata premogatel. brzokuhalnice samokolnice ključalnice (tablice) vratna in okonska vezila
---	---	--

Zahtevajte ponudbe vse železnine in jeklenine.

6684

Strojevno tehnička poslovnica in trgovina

Franjo Kiseliak,

Zagreb, Preradovičeva ul. 9.

Brzjavlj.: „STROJ-ZAGREB“. Telefon št. 18.

Prevzema naročbe in dobavlja iz tu in inozemstva vse vrste strojev in tehničnih potrebščin za celokupno industrijo, obrt in poljedelstvo, v najkrajšem času ob solidnih cenah.

6555

Verige, škripci (Flaschenzug) in vinte!

Vozelne verige ca. 60.000 m 2/2, 2/2, 5/2, 7/3/3, 2/3, 5/3, 8/4/4, 5/5/5, 5/6 m/m.

Bratler verige ca. 15.000 kg v dimenzijah 3, 3 1/2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 m/m.

Kalibr. verige ca. 20.000 kg v dimenzijah 5 1/2, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14 1/2, 16, 17 m/m.

Ladijske in verige za granike ca. 20.000 kg v dimenzijah 13, 15, 16, 17, 17 1/2, 18, 19, 22 m/m.

Škripci na vijake ca. 100 kom. za nosilnost 500, 1000, 1500, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 10.000 kg.

Železni navoji (vinte) ca. 40 kom. za nosilnost 1000, 2000, 3000, 4000, 5000 kg.

Navoji (vinte) z lesenim deblom ca. 40 kom. za nosilnost 800, 1200, 1500, 2000, 3000 kg.

Lokomotivni navoji (vinte) s plaščem iz jeklene pločvine ca. 100 kom. za nosilnost 4000, 5000, 10.000, 15.000, 20.000 kg.

oddaja točno

6558

Spezialfabrik für Hebezeuge und Ketten

Max Ledermann, Dunaj VII. (Wien) Liebenberggasse 18.

Zaradi preselitve

v **Frančiškanske ulice št. 4.** dverišče bode trgovina

do 8. avgusta zaprta

Cenjeni odjemalci naj blagovolijo to na znanje vzeti z odličnim spoštovanjem

0899

Hedžet & Koritnik.

METLE

z metlički, krtače iz sirka za ribanje nudi za trgovce, postavno Velika Gorica

Prva Hrvatska Tvorilca metala, Velika Gorica.

Hrvatsko dioničko prometno društvo u Virovitici.

Zvonimirov trg 4. **kupuje** U vlastitoj kući

2769 uz privatnu cijenu svaku količinu

jelovih dasaka, letava i ostale gradje jelove.

Sloviti zdravilni vrelci (kopališče)

Krapinske Toplice (Hrvatska)

zdravijo z zanesljivim uspehom vse vrste revmatičnih afekcij mišic in členkov, protin, vse živčne bolezni (ishias, nevastenijo, nevralgijo, histerijo, bolečine v hrbtenici), dalje vse kronične bolezni na ledicah in mehuru, zastrupljenje s kovinami in kožne bolezni. Pri ženskih boleznih vplivajo dobrodejno na nervozne pojave v klimakteriju, pri vnetih maternici ter eksudatih. **Natančne informacije in prospekte daje zastoj ravateljstvo.**

Dr. Josip Volavšek

špecialist za pljučne in notranje bolezni

ordinira v **Štritarjevi ulici št. 3** od 11—12

in od 3—4 popoldne.

Barva - kemično - čisti

vsakovrstno blago, obleke

pere domače perilo (pošilja po isto na dom) **svetlolika** ovrtnice, za pestnice in srajce

tovarna **JOS. REICH,** Ljubljana, Poljanski nas. 4. Podruž., Selenbugova ul. 3.

Nove mostne in decimalne tehtnice ter brzotehtnice

s košaro ali kavljem, decimalne tehtnice - gredeljnice, uteži iz železa na debelo in drobno so vedno v zalogi. — Za večja naročila primeren popust.

Franjo Žnider, Maribor, kovač za fine orodje, — **Pobrezka cesta št. 3, Tržaška cesta št. 11.**

Tudi točno izvršuje vse glavne poprave imen. tehtnic ter njih preizkuševanje.

Generalna reprezentanca

za kraljestvo SHS

za baterije, žarnice, elektrotehniko

Jzdelki svetovnih angleških in slovanskih tvrd.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladnica, pisarno in razstavljalni lokal

Mestni trg 25.

Oddajem na debelo in drobno

fin rum in dobro slivovko

4% blago, nadalje jedilno in namizno olje, kis, kavo kakor drugo špecerijsko blago po najnižjih cenah.

Ivan Perdan v Ljubljani.

POZOR!

Opozarjam na ravnokar došlo večjo množino raznega elektroinštalacijskega blaga ter strojev. Cene zmerne, točna in solidna postrežba. Priporočam se cenj. občinstvu za nakup vsega v to stroko spadajočega blaga.

A. Verbaj, trgovina z elektrotehnič. predmeti

Ljubljana, začasno Ljubičeva ulica 4.

Vedno veliko zalogo hrastovih

parketnih deščic

dobro in na debelo in drobno. Prevzamam tudi poliranja. Cene zmerne.

JOSIP PUCH, Ljubljana

Gradaška ulica št. 22.

Termalne radionuklidne kopališče

TOPLICE pri NOVEM MESTU

železniška postaja Straža-Toplice zdravi revmatizem, protin, nevralgije (ishias), eksudate (ženske bolezni), posledice ran in zlomljenja kosti, itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje brezplačno ravateljstvo.

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprema, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in taceiranega pohištva v vsakem slogu od preste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah

pri trdki za pohištvo **KAREL PREIS,** Maribor, Stolni trg 6.

Svoboden ogled! Ceniki zastoj!

Sezona maj-september. Dijetetični sanatorij. Zdravniško vodstvo dr. Lavrič.

Rogaška Slatina

za vse kronične bolezni želodca in črevesa, jeter in ledvic, za vse bolezni preosnovne (sladkosečnost ali cukrovka, debelost) za putiko (arthritis urica, uratična diateza). Okrepevalne kure za bledolice in slabokrvne rekonvalescente po pljučnih, srčnih boleznih in za bolezni na živčevju. Dijetetično zdravljenje po metodah prof. dr. Noordena, fizikalna terapija po načinu in običajih svetovnega zdravilišča Wiesbaden. 6053

Naznanilo.

Dovoljujem si ssem hišnim gospodarjem naznaniti, da sem zopet začel izvrševati dimnikarski obrt. Priporočam se ssem svojim prejšnjim odjemalcem in prosim vse hišnike in hišne gospodarje, da se ob potrebi obrnejo name. Z odličnim spoštovanjem

LUKA ŠETINA, dimnikarski mojster,

Velika Čolnarska ulica št. 17.

Prejšnji poslovodja tvrde Pošvar.

Što je „Salvator“ vinovica?

Ve postoj sredstvo koje bi u bezbrojnim slučajevima tako brzo i uspešno djelovalo kao „SALVATOR“ vinovica. Boli reumatizma, kostiju, zglobova, išijasa, neuralgije itd. ublažuje. Boli će dapače posve izčeznuti u najkraćem roku budite li bolna mjesta redovito natirali sa „Salvator vinovicom“. Tko trpi na nervoznoj glavobolji, migreni, trganju, bezsvjestici, zubobolji, vratobolji itd. neka pomisli „Salvator vinovica“ sa svježom vodom i obloži bolno mjesto. Izčeznuti će boli vrlo brzo. Nakon napornog hoda ili rada, batarite mišice, osvježiti će Vam tielo. „Salvator vinovica“ jest vanredno korisno djelujuće sredstvo za ispiranje ustiju jer osvježuje i razkužuje usta i grlo. 1664

S. Mittelbach, „Salvator“ ličarna i drogerija Zagreb, Jelačićev trg 2

Naznanilo.

Tvrđka G. Tönnies, stavbno podjetje v Ljubljani naznanja, da sta iz tvrdke izstopila gospoda Gustav in Viljem Tönnies, na novo pa je vstopil kot javni družabnik gradbeni svetnik g. Rudolf Tönnies, uradno poverjeni arhitekt in stavbni mojster v Ljubljani, do sedaj gradbeni ravatelj bosansko-hercegovinskega gradbenega delniškega društva v Sarajevu.

Tvrdo vodita od 1. maja 1919 naprej gospoda **Emil Tönnies** in **Rudolf Tönnies** kot javna družabnika.

Tvrđka prevzema v izvršbo napravo projektov, načrtov in stavb vsake stroke, v vrhunalni stavbi pa kot posebnost moderna industrijska poslopja.

Vršila bode, kakor doslej, vsa prevzeta dela strogo solidno ler se priporoča za nadaljna naročila.

Stavbno podjetje G. Tönnies.

V Ljubljani, dne 1. julija 1919.

P. n.

Dovoljujemo si, Vas obvestiti o ustanovitvi 6631

„Ljubljanske komercijalne družbe z o. z.“

koje namen je: veletrgovina z industrijskimi potrebščinami in proizvodi ter živili. Sedež družbe je v Ljubljani, Bleiweisova c. 18. Prevzeli smo dosedanje trgovino z industr. potrebščinami in proizvodi gosp. Valentina Urbančiča, ki obenem vstopi pri nas kot družabnik in poslovni vodja. Ugodne trgovske zveze v tu- in inozemstvu, kakor tudi naš namen, izvrševati stavljenjo si nalogo na kar najširši, pa tudi najrealnejši podlagi, naj upravičujejo našo prošnjo, da nam naklonite svoje zaupanje. Z odl. spoštovanjem

Ljubljanska komercijalna družba z o. z., Ljubljana.

P. n.

Z ozirom na zgorajšnje obvestilo se svojim cenj. odjemalcem in kupčijskim prijateljem za izkazano mi zaupanje in naklonjenost najsrčneje zahvaljujem, proseč jih enakega odlikovanja za novoustanovljeno „Ljubljansko komercijalno družbo z o. z.“ v Ljubljani. Z odličnim spoštovanjem **Valentin Urbančič.**

Cenj. gospodom zobarjem

se priporoča

zaloga zobarskih potrebščin 6699

O. Golob

Ljubljana v poslop. Jadr. banke

Došel je 12 alabastrov mavcev.

Izvolite ga takoj naročiti.